

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Karkerên hemû welatan yekbın!

İŞÇİNİN SESİ

Tek silah parti!
Tek yol devrim!
Yıl:12, Sayı:314, 6 Ekim 1986

Seçim sonuçlarının da, bu sonuçları kullanarak yürütülen sahte propagandanın da bir etkisi olmayacaktır.

SOL GÜÇLENIYOR

Seçimlerin ardından burjuvazi "sol zayıfladı" propagandasına başladı. Amaç, böyle bir propagandayla gerçek sol hareketi zayıflatmaktır. Ama fazla zamanları yok. Kısa sürede yaşam Türkiye'de sol zayıflıyor mu güçleniyor mu bunu somut gösteriverecektir. Varsınlar konuşsunlar! İşçi sınıfının eylemleri, durdurulamaz bir dalga olarak yaklaşıyor. Bu sınıfın ayak sesleri geniş halk yığınlarına umut, burjuvaziye korku veriyor.

Ara seçimler yapıldı, sonuçları belli oldu.

Yürükoğlu yoldaşımız, halk bu seçimlerde elini göstermeyecektir demişti. Bunun gerçekten de böyle olacağına ilişkin bazı veriler ve gözlemler, daha seçimler yapılmadan basında bol miktarda yansımaya başladı. Hatta bu durumu belgeleyen fotoğraflar bile basıldı. Örneğin, ANAP'ın traktörlü seçim gösterisine katılan üreticiler, ellerinde aynı zamanda ANAP'tan taleplerini dile getiren pankartlar taşıyorlar.

Bu seçimlerin sonuçlarının siyasal açıdan ciddi bir anlam taşımayacağı önceden belliydi. Seçim sonuçları da bunu gösterdi.

Akıttığı paralara, kullandığı sonsuz olanaklara, başvurduğu rüşvet, yalan ve yolsuzluklara rağmen ANAP ancak %32-35 kadar oy alabildi. Bu büyük bir şamardır. Ama herkes biliyor ki gerçekte ANAP'ın bu kadar bile oy desteği yoktur. ANAP'ın oyları bir yandan çok düşükse de, öte yandan son derece şişkindir.

Bu oynaklık tüm seçim sonuçları için şu ya da bu yönde ve şu ya da bu nedenle geçerlidir.

DYP'nin oylarında patlama var. Demirel'in kendisi bile bunu halkın "kötü kişi olmayalım havasıyla iktidarı değiştirelim" düşüncesine bağlamıştır. (*Milliyet*, 29 Eylül 1986) Demek ki DYP'nin oylarının beklenenden yukarı çıkması da halkın elini göstermemesiyle bağlıdır.

SHP'nin ve DSP'nin aldığı oyların toplamı, ANAP'ınkini geçemedi. Bunun böyle olmasında payı olabilecek yüzlerce etken sayılabilir. Üstelik bu partiler yalnızca burjuva sol partilerdir. Buna rağmen herkes işi gücü bıraktı, bu partilerin oy oranlarından hareketle, "sol zayıfladı" propagandasına başladı. Amaç, böyle bir propagandayla gerçek sol hareketi zayıflatmaktır. Ama fazla zamanları yok. Kısa sürede yaşam Türkiye'de sol zayıflıyor mu güçleniyor mu bunu somut gösteriverecektir. Varsınlar konuşsunlar!

Burjuvazi, her ne kadar dört bir köşede, yüzlerce binlerce protestoyla, kafa tutmayla karşılaştıysa da, seçim döneminde bugün olduğundan daha rahattı. Ortalığı seçim nutuklarıyla gürültüye boğarken, öte yandan işçilerin eylemlerini durdurabilmişti. Ya şimdi ne yapacak? İşçi sınıfının eylemleri, durdurulamaz bir dalga olarak yaklaşıyor.

Burjuvazinin Polyannası Mehmet Barlas bile bu acıklı, "kötümser" durumun farkındadır. Bir yazısında şöyle diyor:

> "Eğer bir mucize olmaz ve siyasi kadroların düşünce yapısı bir anda değişmezse, ara seçim ertesinde başlayıp, 1988 genel seçimlerine kadar devam edecek bir sertlik ortamının, Türk politika yaşamına egemen olacağını söyleyebiliriz."

Barlas siyasi kadroların düşünce yapısını suçlar görünüyor ama bu yalnızca göstermelik bir suçlamadır. Öyle olmasa, neden sertlik "ara seçim ertesinde" başlasın? Ara seçimin içinde de olurdu.

Barlas'ın asıl demek istediği şu: Şimdilik işçi sınıfının eylemlerini durdurduk. Bu nedenle sertlik yok. Ama, bir mucize olmazsa, burjuva siyasi kadrolar olağanüstü, mucizevi bazı başarılar kazanmazsa, ara seçimlerden sonra işçi sınıfını durduramayacağız. Sınıf savaşımı yükselecek ve sertlik egemen olacak!

Ortada küçücük bir pembe nokta olsa, tüm manzarayı pembe gösterme girişimleriyle ün kazanmış Barlas'ın, bu kötümser tabloyu olanca açıklığıyla yansıtmış olması önemli bir göstergedir. Demek gerçekten "ürkütücü" bir sertlik geliyor. Ve geldikçe, "sol zayıfladı" mavallarını silip süpürüvecektir.

Bu açıdan, seçim sonuçlarının fazla bir anlamı olmadığı gibi, bu sonuçları kullanarak yürütülen sahte propagandanın da fazla bir anlamı olmayacaktır.

Türkiye'de sol güçlenmektedir ve güçlenecektir. Bunun, geçmişin tüm öznel birikimini, dünün bugünün deneyimini içeren nesnel bir yanı vardır. Geçenlerde İlhan Selçuk bunu şöyle anlatmış:

> "Toplumsal bilinç mintarafillah oluşmaz; uzun yılların çabaları, gelgitleri ve çatışmaları sürecinde katman katman istiflenir. Halkın bilinçlenmesi, ne bir kişinin marifetidir, ne bin kişinin işidir; gürül gürül akan tarihsel sürecin sonucunda sürgün verir. Anadolu'da işte bu olgu, siyasal yaşama yansıyor. Yirmi yıl önce solculuk mikrop gibi yorumlanırken, bugün aydınlanmış tabanda kurtarıcı fikir gibi algılanıyor. 12 Eylül'ün bütün baskıları, bu gelişmeyi silemedi ve durduramadı." (*Cumhuriyet*, 21 Eylül 1986)

Kuşkusuz bu gelişmenin önünde işçi sınıfı, ileri işçiler yürümektedir. Tek tutarlı ve sonuna kadar devrimci sınıf olan işçi sınıfının ayak sesleri geniş halk yığınlarına umut, burjuvaziye korku vermektedir. Demirel durumu "bu bir devlet buhranıdır" diye tanımlamış. (*Hürriyet*, 23 Eylül 1986)

Yığınların, ulusal baskıya başkaldıran Kürt halkının kurtuluşu fabrikalardan başlayarak ülke çapında üretime giriyor.

Türkiye gibi bir zayıf halkada, Demirel'e "devlet buhranı" dedirten böyle büyük, tarihsel bir gelişmenin düz ve engebesiz bir yoldan olması beklenemez. Nitekim böyle olmuyor ve olmayacak. Bu gelişme büyük çelişkilerin, çatışmaların, kavgaların arasından fırlayacak. Fazla uzağa gitmeden sol hareketin durumuna bir bakmak bunu şimdiden gösteriyor.

Solun güçlendiği ve güçleneceği bir toplumda şu sol hareketin durumuna bakın. Burada iyi kötü sol denecek, açıktan sağ olmayan değerlendirmelere, siyasal çizgilere rastlamak güçleşmiştir. İki örnek:

Komünizm kalpazanı resmi, sahte TKP, 4. mü, 5. mi, sayısını unuttuk, bir program daha hazırlıyor. Sol Birlik programının da "ötesinde", daha "geniş" kapsamlı olacak, açıktan "yapıcı" reform programı dedikleri bu programla, değil komünistlikten, solculuktan bile havlu atıyor.

Zaten resmiler ve Sol Birlik uzunca bir süredir yalnızca sosyal demokrasinin değil, DYP ve RP gibi sağ burjuva partilerin kuyruğunda yüzüyordu. Son zamanlarda sosyal demokrasiyle birliğin stratejik, sağ partilere hayranlığın ise taktik olduğunu açıklamışlardı. (*Gün*, Eylül sayısı) Bu seçimlerde Demirel'in "zaferi"nden sonra herhalde DYP'yi de stratejik kapsamına alacaklardır.

Bunlar kuyrukçuluk yapacak bu denli çok muhalefet partisi buldukları, kuyrukçuluklarını legal basında açıkça savundukları halde, Türkiye'de hâlâ faşizmin olduğunu iddia ediyorlar. Yaşamın zorlamasıyla bu iddia bir ara geri kaydırılıyordu ki legal sosyalist parti girişimi "faşizmi" yeniden gündeme getirdi. Kendileri legal parti diye yanıp tutuşanlar, öteki legalistleri yenmek için "faşizm koşullarında olmaz" tezini öne sürdüler. Ama aynı nefeste "TKP" ve öteki Sol Birlik partileri legale çıksın istediler!

Öte yanda legal sosyalist particilerin girişimleri var. Bu girişimler çeşitli guruplar arasında anlaşma sağlanamadığı ve son sıralarda işçilerden sert yanıtlar aldığı için şimdilik yavaşlamış görünüyor.

Bunlar, resmilerden *görünüşte* daha sol bazı siyasetlerle, örneğin sosyal demokrat partileri karşısına alarak vb., çıkarken, *özde* Marksizme, hele ki Leninizme, sosyal demokrasiden daha çok karşıdırlar. Kürt ulusunun ayrılma hakkı gibi basit demokratik istemleri "bölücü" bulurlar. Atatürkçüdürler, koyu ulusçudurlar ve hem de sözde solcudurlar!

Bu iki acıklı örnek sol hareketin durumunu gösteriyor. Ama aynı zamanda toplumda sol güçleniyor, güçlenecek. Örneklerin "acıklılığı", bu güçlenmenin çetin kavgalar, yoğun ve karmaşık çatışmalar, ayrışmalar yoluyla olacağını, yalnızca bunu gösteriyor.

Çeşitli kılıklarda, adlarda ortaya çıkan bir gurup, sınıf çelişkilerinin derinleştiği ve giderek keskinleştiği Türkiye'de birlik edebiyatı ardında sınıflar arası barışı sağlamak için uğraşırken öteki taraf işçi sınıfının zaferi, Kürt Türk tüm emekçi halkın bu tek kurtuluşu için savaşmaktadır, savaşacaktır.

Bir taraf İtalyan Komünist Partisi'nin "tarihsel uzlaşma" yolunu Türkiye'ye dayatmaya çalışırken, öteki taraf Bolşevik Partisi'nin şanlı devrimci yolundan ilerleyecektir. Bir taraf Türkiye emperyalistleşsin diye sol maskelerle didinirken, öteki taraf devrim olsun ve ışınları tüm bölgeye yayılsın amacıyla yürüyecektir.

Öteki tarafın başını işçi sınıfı çekecektir. Yoldaşımız, yeni dönem fabrikalardan gelecek demişti. Evet fabrikalardan gelecektir, geliyor. Proleterleşmekte olan tüm küçük burjuva yığınların, özellikle ulusal baskıya başkaldıran Kürt halkının kurtuluşu fabrikalardan başlayarak ülke çapında, üretime giriyor. Ve hiç kuşkusuz bu üretimde, sınıfıyla birlikte gerçek Türkiye Komünist Partisi'ne büyük sorumluluk düşüyor.

Bu böbürlenme değildir. Bunu böbürlenme sananlar, sınıf savaşımının ciddiyetini kavrayamayanlardır. Bu Türkiye ortamının somut olarak önümüze getirip koyduğu ağır bir sorumluluktur. Bu verisel bir durumdur.

Bizim eksiğimiz, yanlışımız yok mu? Gördüğümüz kadarını kendimiz açıkladık. Belki daha göremediklerimiz vardır. Bir sürü pisliğin, tersliğin içinden geçerek dünyayı değiştirmeye uğraşıyoruz. Bunlardan arı, pür olmak olanaksızdır. Sorun kendini övmek değil, kendi yerini bilmek, tarihin hareketinde kendi işlevini görmektir. TKP — *İşçinin Sesi*'nden daha doğru göreni, daha kısa yolu göstereni varsa hep birlikte gidelim. Yoktur. İşte verisel durum budur.

Biz işçi sınıfı önünde görevimizin, sorumluluklarımızın bilincinde, tarihin hareketinde kendi işlevimizi görmek için yolumuzdan yürüyeceğiz.

Cemile Çakmak

KAVGA VE YORUM
İŞÇİNİN SESİ
Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: PO Box 513 London, N16 5QB ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Aziz Nesin'i dinledik

Yoldaşlar,
Geçtiğimiz günlerde mizah yazarı Aziz Nesin, Harold Pinter'in davetlisi olarak Londra'ya geldi.

Aziz Nesin, 23 Eylül 1986 günü de Hackney Belediyesi Irklararası İlişkiler Birimi'nin Stoke Newington Town Hall'da düzenlediği bir toplantıya katıldı. Bu toplantıya menşevikler, Kürt devrimcileri ve biz katıldık.

Aziz Nesin esprilerle dolu bir konuşma yaptı. Türkiye'de demokrasi üzerine konuşacağını, olmayan birşeyden konuşmanın kolay olacağını söyledi.

Aziz Nesin konuşmasını bitirdikten sonra Kürt yazar Mahmut Baksı söz aldı. Mahmut Baksı'nın konuşmasında geçen "Türkiye'de Kürt ve Kürdistan sorununu içermeyen hiçbir istem demokratik olamaz" sözleri menşevikler hariç, salondan büyük alkış topladı.

Ardından bir yoldaşımız söz aldı ve Aziz Nesin'e menşeviklerin ikiyüzlü, ilkesiz tutumunu sergileyen bir soru sordu. Yoldaşımızın sorusu şöyleydi:

"Sayın Nesin,

"Konuşmanızda sol örgütlerin özeleştiri yapmasından bahsettiniz. Buna bütün gönlümle katılıyorum. Bu konuda size bir soru sormak istiyorum.

"1977'de Maden-İş'in grevinin arkasından yazdığınız bir hikaye nedeniyle Türkiye'deki bir sol gurup tarafından ajan, provokatör, hatta polis olmakla suçlandınız.

"Bununla da kalınmadı. Bu politik gurubun kontrolu altındaki örgütler ve yayın organları size karşı bir kampanya başlattılar. Hatta kurucusu olduğunuz bir örgütün büyük bir salon toplantısında aynı örgütün temsilcileri 'Aziz Nesin sen nesin?' diye tempo tuttular.

"Bu gurup yaşamını sürdürüyor, siz de onlarla polemiğinizi *Büyük Grev* adlı kitabınızda yazılı hale getirdiniz.

"Bu gurup bugün Türkiye'de demokrasi ve insan haklarının gelişmesi için cuntadan önceki dönemin eli kanlı Demirellerinin, Ecevitlerinin geriye gelmesi için propaganda yapıyor. Hatta Türkiye işçi sınıfı hareketini ve sendikal hareketi ve Türkiye'deki tüm demokrasi güçlerini bu insanlarla, bu demokrasi düşmanlarıyla işbirliğine çağırıyor.

"Üstüne üstlük, benim bildiğim kadarıyla hiçbir özeleştiri yapmadan bugün size de sahip çıkıyor, sizin görüşlerinizin kendi görüşleri olduğu propagandasını yapıyor.

"Bence politik ikiyüzlülük olan bu tutum hakkında siz ne düşünüyorsunuz?"

Yoldaşımızın sorusu bütün salondan büyük alkış topladı. Yalnızca menşeviklerin oturduğu küçük bölüm suskun kaldı. Böylece soruda sözü edilen politik ikiyüzlülerin kendileri olduğunu bütün salona ilan ettiler.

Yoldaşımızın sorusuna Aziz Nesin'in yanıtı da şöyle oldu:

"Benim için yalan söyleyen, iftira eden yalnız onlar değil ki.

"Onlar söyledi, o söyleyenlerin içinden en büyük dönekler, en büyük burjuvalar, hain olanlar çıktı. Ben sınıfımı hiç değiştirmedim."

Aziz Nesin'in bu sözleri de çok büyük alkışlara neden oldu.

Toplantı sırasında İngiltere'de yaşayan Türkiyelilerin ve Kıbrıslı Türklerin demokratik yığın örgütleri olan Londra İşçi Birliği ile İngiltere Türkiyeli ve Kıbrıslı Kadınlar Birliği, ayrıca Türkiye Demokratik Hakları Savunma Komitesi ve Türkiyeli Toplum Kütüphanesi adına birer temsilci Aziz Nesin'e çiçek verdi ve üyeleri adına "hoşgeldiniz" mesajını iletti.

Toplantının bitiminde Türkiyeli Toplum Kütüphanesi Aziz Nesin'i kütüphaneye davet etti. Aziz Nesin bu daveti kabul ettiği için ertesi gün kendisini yeniden dinleme fırsatı bulduk.

Ertesi gün Aziz Nesin, önce iki katlı kütüphaneyi gezdi. Ardından, büyükçe bir masaya yığılı kitaplarından üçünü imzaladı ve kütüphane üyeleriyle sohbet etti. Kütüphane sorumlusu ve üyeler, Aziz Nesin'e hem kitaplarını imzaladığı, hem de kendisini bir kez daha dinleme fırsatı verdiği için çok teşekkür ettiler.

N.D., Londra

L'Humanité festivalinde başarılı kampanya

Değerli yoldaşlar,
Fransız Komünist Partisi Merkez Yayın Organı *l'Humanité* gazetesinin her yıl düzenlediği *l'Humanité* festivali 13-14 Eylül tarihlerinde yüz binlerce kişinin katılımı ile yapıldı.

Festivale Türkiye Demokratik Hakları Savunma Komitesi de katıldı. Festivalde TDHSK'yı tanıtmak için festival öncesi, küçük broşürler dağıtıldı. Türkiye'deki baskıları protesto etmek için imza kampanyaları örgütlendi.

Festival boyunca binlerce kişi TDHSK çadırını ziyaret etti. Bu insanlar Türkiye'deki son durumla ilgili bilgi aldılar ve açılan imza kampanyasına katıldılar. Komite üyesi Fransız arkadaşlar, iki gün boyunca oturmadan komitenin bültenini sattılar ve komiteye yeni üyeler kazandılar.

Festival 14 Eylül pazar gecesi saat 12'de sona erdi.

M.Ç., Paris

Ahmet Hakan yoldaşımız 1979'da Gürçeşme'de vurulmuştu.

Ahmet Hakan'ın anısına

Tepeden tepeye bir ölü ışık parlasa da,
Sokaklarda bir-iki cılız ayak sesi duyulsa da,
Erken kararır gecekondular.
Ve güneş,
Bir kızıl gül yaprağı gibi ortaya çıkmadan,
Birkaç saat önce açılır kapılar.

Dumanı savurarak çıkar gün karanlığına,
Gürçeşme'den Ahmet,
Üçkuyular'dan Recep,
Bayraklı'dan Osman.
Sanırsın dumanın ateşi kendisi.

Harmanlamış vurmuş omzuna.
Dünün karanlığını,
Yeni günün bilincini.

Tezgah başında Ahmetler
Gecekondularda.
Omuz omuza, yürek yüreğe
Sanırsın fırtınanın kendisi.

Yeniden yeniden,
Kavgaya soyunuyor Ahmetler.
Duy sesimi ey Anadolu,
Elimde koca bir ekmek gibisin
Sen benimsin.

Bundan önce verdiğin,
Ve bundan böyle
Vereceğin çocuklar toprağa,
Özbe-öz senin çocukların.
Ben ağlamam artık ey Anadolu,
Sen ağla.

Ozan Öncü

Etti 1 yıl

1 .

ÖZVERİ TAARRUZU BAŞLADI

Tüm okurlarımızı taarruza katılmaya çağırıyoruz.

Bugün küçük çaplı bu güzel devrimci girişim yarın milyonları saracak.

Sahte "mücadeleciler"e karşı uyanık olun

Sendikal birlik için gerçek mücadele gerek

Türk-İş Kongresi yaklaştıkça, DİSK'in yeniden kurulma tehdidi sosyal demokratlar tarafından Demokles'in kılıcı gibi sallandırılıyor. İşçiler DİSK'e yapılan haksızlıklara karşı çıkmalı ama "Devrimci Türk-İş"e gözlerini dikmelidirler. Sosyal demokratlar, "mücadeleci" geçiniyorlar ama aslında, işçileri, zor ve en can alıcı mücadeleden geri çekiyorlar. Türk-İş'i istendiği gibi, daha militan, daha demokratik bir konfederasyona dönüştürme mücadelesinden! Devrimci Türk-İş mücadelesinden!

Bölücülere hayır

Bugün iki ana konfederasyona bağlı olan ve bağımsız sendikalar var. Bunlardan, gerek Türk-İş içinde, gerek dışında *bazıları, göreceli olarak* daha iyi toplu sözleşmeler imzalıyorlar.

İleri işçilerin sendikal soruna yaklaşımları üç kuruş-beş kuruş yaklaşımı olamaz. Bu nedenle, bazı sendikalar şahane toplu sözleşmeler imzalasalar da, ileri işçiler soruna daha genel, daha ileri çıkarlar açısından bakarlar.

Marks ve Engels *Manifesto*'da işçi sendikalarının doğuşunu anlatırken şu çok güzel sözü etmişler: "Onların kavgalarının gerçek ürünü, acil sonuçlarda değil, işçilerin giderek yaygınlaşan birliğindedir." (Marks-Engels, *Seçme Yapıtlar.* üç ciltlik, İngilizce basım, c.1, s.116) İşverenlerin "ilkeleri" karşısında işçilerin de böyle ilkeleri vardır. İşte ileri işçilerin bakış açısı budur.

Bugün, esas olarak toplu sözleşmelerdeki *göreceli* farkı kullanarak, işçi sınıfının zaten istenen düzeyde olmayan sendikal birliğini geriletmek isteyenler var. Türk-İş kongresi yaklaştıkça, DİSK'in yeniden kurulma tehdidi sosyal demokratlar tarafından Demokles'in kılıcı gibi sallandırılıyor. Buna hayır demek gerek. İşçiler DİSK'e yapılan haksızlıklara karşı çıkmalı ama DİSK'e değil "Devrimci Türk-İş"e gözlerini dikmelidirler.

Devlet ve özel sektör işverenleri işçilerin karşısına birlik içinde, örgütlü olarak, istemlerini temel çıkarları ışığında önceden satırı satırına hazırlayarak ve bunları da değişmez "ilkeler" diye sunarak çıkıyorlar.

KİT'ler zaten işveren sendikalarına üye olabiliyordu. Şimdi devletin, KİT'ler dışında kalan işletmeleri de işveren sendikası olarak örgütlendi. Artık karşımızda TİSK, MESS, TİS, KİPLAS vb. işveren sendikalarının "ilkeleri" yanında Türk Kamu Sen, TÜHİS, KAMU İŞ gibi devlet işveren sendikalarının "ilkelerini" de bulacağız.

İşverenlerin birliğine karşı işçilerin birliği

Bazı sendika yayınlarında devletin de sendikalaşmasına "devlet kâr peşinde koşan bir işveren değildir" diye karşı çıkılıyor. Bu yanlıştır. Hele ki, Türkiye'de olduğu gibi devlet tekelci kapitalizmi varsa, devlet bal gibi kâr peşinde koşan, hem de tekelci bir işverendir. Zaten işveren sendikasında örgütlenerek devlet bunu neredeyse tabelayla boynuna asıyor. Daha hâlâ "devlet kâr peşinde koşmaz" vb. diye konuşmanın yaşamda bir anlamı kalmamıştır.

İşçi çalıştıran bütün devlet işyerlerinde, devlet düpedüz kâr peşinde koşan bir işverendir. İşveren sendikasında örgütlenmeden önce de böyleydi. Ancak kâr peşinde koşmanın biçimi dönem dönem değişiyordu.

Önceleri devlet işletmeleri özel tekellere kâr transfer etmek için ürünlerini ucuza sattıklarından devlet kâr peşinde koşmaz havası yaratılabiliyordu. Kârları transfer ede ede zarara battıktan sonra, kendilerini toparlama, yeniden kârlı duruma gelme gereksinimi doğdu. Böylece "kâr peşinde koşma" güdüsü çırılçıplak açığa çıktı. İşveren sendikalarında örgütlenmede geç bile kalmışlardır.

Devlet işletmelerinin sendikalaşması, devletin sınıf karakterini net olarak sergilemektedir. Ama buna gelene kadar, devletin çıkardığı işçi düşmanı, halk düşmanı bin türlü yasa, giriştiği bin türlü uygulama devletin sınıf karakterini zaten çoktan açık etmiştir. İş yasaları nedir ki? İşverenlerin, şu ya da bu sendikası eliyle değil, devleti eliyle öne sürülen, daha genel düzeyde kollektif "ilkeleri"dir.

Bugün gerek işveren sendikalarının öne sürdükleri işkolu çapındaki "ilkeleri", gerekse devletin öne sürdüğü ülke çapındaki "ilkeleri" parçalayıp atmanın yolu güçlü, militan sendikal birlikten geçiyor. İşçi sınıfı için her zaman, her yerde, genel olarak doğru yol olan sendikal birliği, bugün yaşam acilen ve güçlü bir biçimde dayatıyor.

Muhaliflere de muhalifiz

Bu muhalifler diyorlar ki, Türk-İş yönetimi yapılabilecek birçok şeyi yapmıyor. Doğrudur. Ancak önce bunlara sormak gerek, siz yapılabilecek herşeyi yapıyor musunuz? Türk-İş yeterince eylem yapmıyor — siz yapıyor musunuz? Türk-İş grevlere yeterli dayanışma göstermiyor — siz gösteriyor musunuz?

Daha da sayılabilir. Bütün bu soruların yanıtları koca birer "hayır"dır. Bunlar, esas olarak toplu sözleşmelerdeki *göreceli* farkı ve işçilerin *haklı* birçok sıkıntılarını sosyal demokrasinin siyasal çıkarları için, dolayısıyla işçiye karşı yönde kullanıyorlar.

Bunlar yürüttükleri güdük mücadelede işçiye kötü alışkanlıklar aşılıyorlar. Biri, beğenmiyorsam şapkamı alır giderim alışkanlığı. Dur kardeşim, burası senin örgütün değil mi? Mücadeleni ver. Burada mücadeleyi tamamlamadan başka örgüte giden orada ne yapar? Orada da şapkasını alır gider. Kendi örgütünü düzeltme mücadelesi vermeyen bu düzene karşı nasıl mücadele verir? Bir noktada vazgeçer. Ama zaten bunların özde istedikleri, işçilerin mücadeleden vazgeçmesidir.

Bir başka kötü alışkanlık da mücadeleyi disiplinsizleştirmek, düzeysizleştirmek, kişiselleştirmektir. Örgüt disiplini bozularak, bir örgüt düzeltilemez ancak yıkılır. Örgütün eylemde birliğini bozarak örgüt içi mücadele verilemez. Örgütün seçilmiş yönetimine karşı kişisel mücadele yürütülemez. Görelim bakalım fikirleriniz nedir? Siz nasıl sendika, nasıl bir mücadele savunuyorsunuz?

Bunlar "mücadeleci" geçiniyorlar ama aslında, işçileri, zor ve en can alıcı mücadeleden geri çekiyorlar. Türk-İş'i istendiği gibi, daha militan, daha demokratik bir konfederasyona dönüştürme mücadelesinden! Devrimci Türk-İş mücadelesinden!

Sabiha Günbudak

Türk Metal yönetiminin "samimiyeti"

Otomobil-İş, Türk Metal'e MESS'e karşı birlikte davranmayı önermişti. Türk Metal Başkanı Mustafa Özbek'in buna verdiği yanıt, "bu istek samimi değildir" demek oldu. Ama Otomobil-İş'i samimi bulmayan Özbek, MESS'i samimi buldu.

Türk Metal MESS sözleşmesine, gerçekte sözleşmesine değil "ilkelerine" imzayı bastı. MESS bunu yaptırmak için %43 gibi, bugünkü garip ortamda yüksek (!) kalan bir ücret zammı verdi. Pirelli'de Kiplas Laspetkim-İş'e %28'i bile vermiyor!

Türk Metal MESS ile 60 bin işçiyi kapsayan toplu sözleşmeyi imzalarken, 30 bin işçi adına Otomobil-İş'in yürüttüğü görüşmeler çıkmaza girdi. 77 maddeden 70'inde uyuşmazlık zaptı tutuldu. Çelik-İş ve Özdemir-İş'in toplam yaklaşık 8500 işçi için yürüttükleri görüşmeler ise sürüyor.

Otomobil-İş, Türk Metal'e MESS'e karşı birlikte davranmayı önermişti. Buna Türk Metal Başkanı Mustafa Özbek'in verdiği yanıt, "bu istek samimi değildir" demek oldu. Ancak Özbek'in sözlerinin devamı okununca samimiyetin ölçüsü anlaşılıyor: "Biz daima uzlaşıcı yolu seçmişizdir." Doğrudur, Otomobil-İş bu anlamda "samimi" olamazdı!

Türk Metal'in bu havalarına bakmayın. Bu sendikanın, yönetimi azılı gerici olan bu sendikanın bile, içi kaynıyor. Geçenlerde yönetim kurulundan sessiz sedasız bir istifa oldu. Türlü çeşitli sahtekarlıklarıyla bilinen ve işçilerin artık durdurulamaz tepkisini toplamış olan Avni Çarsancaklı danışıklı bir biçimde istifa etti!

Ayrıca Türk Metal şube kongrelerindeki usulsüzlükler, hile hurdalar ayyuka çıktı. Yargı organları şikayetleri ele almayı reddetmiş. Sendikaların herşeyine devlet, yargı polis denetimi getiren yasalara göre şube kongrelerindeki haksızlıklara yargı denetimi yokmuş! Bugün Türkiye'deki "özgür sendikacılık" böyle, ya işverene, ya onun beşinci kolu sarı kara sendikacılara yarıyor. Öte yandan Türk Metal neden bu kadar hile yapmak zorunda kalıyor! Tabanın kaynamasını kongreye yansıtmamak için.

Türk Metal'in MESS sözleşmesine kongre öncesinde imza atması da ilginçtir. Herhalde MESS, bu sendikanın gerici yönetimine, "ölürsünüz, kalırsınız, ne olur ne olmaz, şunu bağlayıverelim" dedi. Ama bugün Türkiye'de burjuva güçlerin birçok girişimi gibi bu da iki taraflı kesen bir kılıçtır. Belki de bu, sendika yönetiminin ömrünü biraz daha kısaltacak, sendika içindeki kaynamaları da iyice fokurdatacaktır.

Gelgelelim, bu sözleşmeye imza atarak Türk Metal bölücü bir yara açmış oldu. Çeşitli açılardan bölücü.

Bir kez, MESS'in bölücü ilkeleri ilk imzayı almış oldu. Bu ilkelere göre işçiler 9 guruba ayrılıyor ve hepsine farklı *oranda* zam veriliyor. İşverenler de, Mustafa Özbek de bu ilkelerin propagandasını yapıyorlar. Ama işçileri aptal mı sanıyorlar?

Farklı işleri yapan işçilerin farklı ücret almaları doğaldır ama farklı *oranda* zam almalarının işçiyi bölmekten başka hiçbir anlamı yoktur. Kalifiye olmayan, 1. guruptan bir işçi için Türkiye'de ayrı bir gurup enflasyon mu işliyor?

İkincisi, Türk Metal'in attığı imza, öteki işveren sendikalarının ayrı doğrultuda ilkeleri karşısında öteki sendikaları zor durumda bırakmıştır. Örneğin Teksif tekstil işkolu sözleşmesi görüşmelerinde uyuşmazlığa giderek aynı konfederasyonun bir başka sendikasıyla ters düşmüştür. Ama iyi etmiştir. Bunun, Teksif ve Türk-İş kongreleri atlatıldıktan sonra imzalanmak üzere bir askıya alma olup olmadığını zaman gösterecektir.

Üçüncüsü, Türk Metal 60 bin işçi adına toplu sözleşmeyi yangından mal kaçırır gibi bağlarken aynı işkolunda 30 bin işçi greve gidecektir. Türk Metal bu işkolundaki işçilerin mücadelesini bölmüştür.

Ama dördüncüsü bunun bir başka bölücü sonucu daha olabilir: Türk Metal'in tabanındaki militan işçiler Otomobil-İş'in daha militan mücadelesini haklı olarak takdir edip, Otomobil-İş'e akın ediverirler. Böylece özel olarak Türk Metal "bela"dan kurtulmuş, genel olarak bağımsız sendikacılık körüklenmiş olur!

Ancak Otomobil-İş sanırız bu tuzağa düşmez. Tam tersine tahminimiz odur ki Otomobil-İş yaşamın hem dayattığı, hem olanak açtığı yönde davranıp, tabanı kaynayan Türk Metal'le bütünleşmenin, oradan gelecek işçilere "siz gelmeyin biz geliyoruz" demenin yollarını arayacaktır.

İşverenlerin, onların devletinin işçileri bölme, işçileri bölerek kendi keyiflerini sürdürme çabaları boşa çıkarılmalıdır. İleri işçi, militan işçi, ileri ve militan bir sendikal birliğin bayraktarı olmalıdır.

Türkiye sağa kaydı, sağ güçlendi diyorlar.

Türkülü seçimlerin ardından:

Bu seçimler tarihe Türkiye'nin ilk türkülü seçimleri olarak geçecektir. Neden? Çünkü burjuva kültürünün halk arasında iflasıyla burjuvazi halk kültürüne ayak uydurmak, boyun eğmek zorunda kalıyor. Burjuva partiler türkülerle, halay çekerek, oynayarak halkın ilgisini toplamaya çalıştılar. Kim demiş Türkiye sağa kaydı diye? Tam tersine, Türkiye sürekli sola kayıyor.

Emine Engin

Bu seçimin sonuçları küçük küçük birçok olguyu yansıtmıştır ama Türkiye'nin gerçek ortamını *doğrudan* ve *anlamlı* bir bütün olarak yansıtmamıştır. Asıl sonuç budur.

Ara seçimlerin geçici sonuçları belli oldu. Bu sonuçlara göre *görünüşte* durum şöyledir:

Bir hükümet partisi olarak ANAP'ın aldığı oy oranı büyük bir fiyaskodur. Ama yine de ANAP'ın hâlâ %32-34 oranında desteği vardır.

DYP beklenenden çok, SHP beklenenden az oy almıştır. SHP ve DSP'nin oy oranı toplamı ANAP'ınkine bile ulaşamamaktadır. Demek ki sol zayıflıyor, sağ güçleniyor.

Seçim sonuçları *görünüşte* böyledir. Şimdi bu görüntü kullanılarak, bundan çok çok farklı olan gerçek duruma ters yönde etki yapılmak isteniyor. Yani, örneğin, sol zayıfladı, sağ güçlendi teranesiyle sol zayıflatılmak, sağ güçlendirilmek isteniyor. Böyle çabaların olacağını seçimlerden iki ay önce söylemiştik.

İşçinin Sesi'nin 28 Temmuz tarihli 310. sayısında başhaberde şöyle deniyordu:

"Ara seçimler şu ya da bu sonucu verebilir. Vermeyeceği tek bir sonuç vardır ki o da şudur:

"Diyelim seçimlerde ANAP çok 'başarısız' olmadı. Diyelim hatta oy artışı sağladı. Böyle bir durumda, ANAP'ın halktan destek gördüğünü söyleyenler, halkı suçlayanlar, bu sonuca yaslanarak rejimi güçlü gösterenler çıkacaktır. Oysa, sözünü ettiğimiz sonuç bile bu anlamlara gelmeyecektir.

"...Ara seçimlerde ANAP 'başarısız' çıkmasa bile, bunu rejimin gücüne, ANAP'a verilen desteğe vb. yorumlayanlar, bunu yaparak, gerçekte dev işçi alternatifinin yaklaşmasını yavaşlatmaya, işçi militanlığının etkinliğini yenilgici bir psikolojiyle boğmaya çalışacaklardır. İşte ara seçimlerden çıkmasına izin verilmeyecek sonuç budur."

Burada, ara seçimlerden şu ya da bu sonuç çıkabileceği söyleniyor. Çıkabilecek kötü sonuçlardan biri örnek alınarak, seçim sonuçlarından yararlanıp, işçi militanlığının etkinliğini yenilgici bir psikolojiyle boğmaya çalışanlar olacağı belirtiliyor. Buna izin verilmeyecek deniyor.

Seçim sonuçları yukarıda verilen örnek kadar kötü çıkmadı. Ama çıkan sonuçlardan, aynen yukarıda söylendiği gibi, işçi militanlığının etkinliğini yenilgici bir psikolojiyle boğma yönünde yararlanma çabaları hemen başladı. Seçim sonuçları olabilecek en kötüsü olsaydı bile, biz bu boğucu çabalara izin verilmeyeceğini söylemiştik. Sözümüz haydi haydi geçerlidir.

Kendileri boğuluyorlar

Seçimlerin hemen ertesinde herkes kendine göre yorumlara başladı. Yorumların her biri seçim sonuçlarını çarpık yansıtıyor. Ama ne ilginçtir ki, her biri, aynı zamanda çarpık yansıttığına ilişkin ipucunu da içinde taşıyor.

Alışılmış yüzsüzlüğü içinde Özal bir yandan "herkesten fazla milletvekili aldık" diye böbürlenirken öte yandan, hem SHP'liler DYP'ye oy vermiş diyor, hem de sağ güçlendi, sol zayıfladı teranesini öne sürüyor. DYP, Özal'ın sol diyerek kastettiği SHP vb. partilerden oy almışsa, demek ki sağ güçlendi denemez!

Demirel, ANAP'ın baskıyla, şantajla oy aldığını ima ederken, "kendisinin yalnızca(!) tavsiyede bulunmasıyla" bile DYP'nin dağları devirdiğini, bunun "demokrat Türkiye" hedefi doğrultusunda ne kadar da anlamlı olduğunu söylüyor. Böylece bir kez daha demokrasi havariliği yapıyor.

Ancak, bu çizginin, demokrasinin yalnızca havarisi olduğunu hem Demirel'in kendisi kendi ağzıyla, hem de Cindoruk sergilemiş.

Demirel, verdiği demeçle DYP'nin aldığı oyları, halkın "kötü kişi olmayalım havasıyla bunları (yani ANAP'lıları — *İ.S.)* değiştirelim" (*Milliyet,* 29 Eylül 1986) düşüncesiyle bağlıyor. DYP'ye oy verenin, bu iktidar tarafından "kötü kişi" sayılmayacağını söylüyor. Böylece DYP'nin, bu anti-demokratik iktidarın ne kadar anti-demokratik ve tehlikesiz bir rakibi olduğunu açıkça itiraf ediyor. Aynı zamanda DYP'ye verilen oyların da DYP'ye inançtan, destekten çok "kötü kişi olmadan iktidarı değiştirelim" havasıyla bağlı olduğunu söylemiş oluyor.

Öte yandan Cindoruk, "iktidar ilk *hür seçimde* büyük bir yenilgiye uğramıştır" diyor. (*Miliyet,* 29 Eylül 1986) (abç) Demirel demokrasiyi ilerideki bir hedef olarak gösterirken, bu seçimlerde baskıdan söz ederken, Cindoruk hür seçimlerden konuşuyor. Böylece DYP'nin hürriyetten ve demokrasiden gerçekte neyi anladığını gösteriyor.

Demirel ve Cindoruk'un bu "çelişkili" sözleri, aynı zamanda DYP'nin iki farklı ağızdan farklı ama tamamlayıcı sözlerle nasıl işbölümü içinde demagoji yaptığını da kanıtlıyor. Biri tazıya kaç derken, öteki tavşana tut diyor.

DSP'den gelen ilk tepki, %9'luk oyun, sağlam bir partileşmeyi, güvercinlerin artık yuvaya uçacağını gösterdiğini söy-

"Her gün seçim olsa" isteminin anlamı:

Aktif yığın demokrasisi özlemi

Ara seçimlerden üç gün önce *Hürriyet* gazetesinde "Seçim asfaltları" başlığıyla bir haber yayınlandı. Haberde, ANAP hükümetinin ara seçimlerde kazanabilmek amacıyla devletin tüm olanaklarını seferber ettiği, seçim bölgelerinde harıl harıl yolların asfaltlandığı, spor alanlarının yapıldığı, unutulmuş köylere yol, su elektrik, telefon götürüldüğü söyleniyor ve şöyle deniyor:

"Yıllardır dertlerine derman arayan ama seslerini bir türlü duyuramayan vatandaşlar, sorunlarının sihirli değnek değmişçesine çözülmesi ve 'oy'un kudreti karşısında 'keşke hep seçim olsa' demekten kendilerini alamıyor." (*Hürriyet,* 25 Eylül 1986)

Bu haber, ANAP hükümetinin devlet olanaklarını seçimler için seferber etmesini eleştirmek amacıyla kaleme alınmış, esprili bir haber olmaktan öte bir anlam taşımıyor.

Ama haberin sonunda geçen "vatandaşlar ... 'keşke hep seçim olsa' demekten kendilerini alamıyor" sözleri ilginçtir ve işçi, emekçi yığınlar arasında filizlenen ileri bir demokrasi arayışının ipuçlarının burjuva basınının sayfalarına bile yansıdığını göstermesi açısından önemlidir.

Türkiye işçi sınıfı, emekçi yığınlar 1946'dan bu yana nice seçimler gördü. Bu seçimlerde sağlı sollu burjuva partilerden nice vaatler dinledi. Seçimlere çeyrek kala başlatılan ama seçimlerden sonra burnundan fitil fitil getirilen nice "seçim yatırımlarına" tanık oldu. Bugün Türkiye işçi sınıfı, emekçi yığınlar arasında, burjuvazinin seçim oyunlarına karşı "her gün seçim olsa" düşüncesi gelişmeye başlıyorsa, burada çok önemli bir bilinç tohumu da filizlenmeye başlıyor demektir.

"Her gün seçim olsa" gibi pek basit sözcüklerle dile getirilen bu duyguyla programımızın "proletarya diktatörlüğünün en uygun devlet biçimi" olarak tanımladığı *aktif yığınsal demokrasi* arasında doğrudan bir bağ vardır. Biri bu "bilinç tomurcuğu"ysa öbürü bu bilinç tomurcuğunu yeşerten aynı nesnel temelin bilimsel yorumu, bilincin ta kendisidir.

Şimdi aradaki bağı daha iyi görebilmek için TKP — *İşçinin Sesi* Programı'nın "İleri demokratik anayasa" bölümünden *bazı* bölümleri okuyalım:

"1. Devlette üstün güç, halkın seçeceği ve *her an geri çağırabileceği* temsilcilerden oluşan halk meclisin-

"(...)

"3. Üst düzeyde devlet görevlileri (yönetim, yargı, eğitim) seçimle göreve gelecekler ve *seçmenler bunları her an geri çağırma hakkına sahip olacaklardır.*

"(...)

"10. Ülke bütününü ilgilendiren çok önemli kararlarda halk oyuna başvurulacaktır." (*Program,* s.53-54)

TKP — *İşçinin Sesi* Programı'nın ortaya koyduğu ileri demokratik anayasa ilkelerinin dayandığı çok önemli bir fikir, seçmene yalnızca seçme değil, seçtiklerini *her an* geri çağırma hakkının da tanınmasıdır. Partimizin halkımıza vaat ettiği anayasanın bir başka önemli ilkesi de, yalnızca halk meclisi temsilcilerinin değil üst düzeydeki devlet görevlilerinin de seçimle göreve gelmeleridir. Seçmenler onları da *her an* geri çağırma hakkına sahip olacaklardır.

Görüldüğü gibi, "her günü bir seçim günü" haline getirmek, partimizin demokrasi anlayışının, aktif yığınsal demokrasinin çok önemli bir parçasıdır. İşçi sınıfına güdük, Türkiye tipi demokrasinin yolunu göstermeye çalışan oportünistlerimizin kulakları çınlasın.

Güzide Akalan

Sola kayışı yavaşlatmak için yalan söylüyorlar.

Türkiye sola kayıyor

Sınıf savaşı bu. Oyun değil. Yükseliş hesaplı kitaplı ilerliyor. Herşeyin bir zamanı var.

Ara Güler
Divriği'de Vardiyayı Bekleyen İşçiler
Fotoğraf *dergisinin Şubat 1985 tarihli 25. sayısından alınmıştır.*

lemek oldu. Yılların kaşerlenmiş sosyal demokratı Ecevit ala ala %9 oy almıştır. DSP bunu sağlam partileşme ve güvercinler açısından başarı diye gösteriyor. Bu mantıkta ilginç ipuçları vardır.

Kendini sol hareketten titizlikle ayıran bu partinin aldığı %9'luk oy, %25-26 kadar oy almış SHP'deki güvercinleri yuvaya toplayacak caziplikteyse, bu şu demektir: SHP'nin aldığı oyun çok azı güvercinlerden, yani sosyal demokratlardan gelmiştir. Bu nedenle DSP'nin %9'luk oyu, SHP'nin aldığı güvercin oyu yanında çok cazip kalmaktadır. Demek ki SHP'nin oylarının büyük bölümü sol hareketten gelmiştir. Türkiye'de sol hareketin, *aday olarak katılmadığı bir seçimde* bile %20'ye yakın *yalnızca oy* potansiyeli vardır.

Buna karşılık %9'luk oy sosyal demokratlar için "sağlam" partileşme göstergesi olabilmektedir. DSP'nin başarı diye sunduğu bu düşük oy oranı, sağın gücünü, solun zayıflığını değil ama Türkiye'de sosyal demokrasinin araya sıkışmışlığını çok güzel göstermektedir.

SHP'ye gelince. Erdal İnönü, SHP'nin beklenenden düşük çıkan oy oranını, gerçekleri anlatamamış, yanlış izlenimler vermiş olmaya bağlıyor. Bundan "ilerisi için" ders çıkaracaklarını, "gerçekleri gelecek seçimde" anlatacaklarını söylüyor. (*Milliyet*, 29 Eylül 1986)

Ecevit'in çekilmez hamaseti olduğu kadar, İnönü'nün kişi olarak temiz, açık yaklaşımı da sosyal demokrasiyi sergilemeye yaramaktadır. Geçenlerde "demokrasi mücadelesini kavgasız kazanacağız" diye açıkça söyleyen İnönü, şimdi de "ilerisi için" ders çıkarmakta, "gerçekleri" anlatmayı "gelecek seçime" bırakmaktadır. Bu, seçimden seçime demokrasicilik oynayan, aralarda ise yasaları kollayan liberal anlayıştır. Bu anlayış gerçekleri anlatamaz, anlatamıyor da! İnönü'nün dediği gibi, sol halka gerçekleri anlatamamış değildir, SHP'nin anlattıkları gerçek değildir.

Bu seçimin sonuçları, burada değindiğimiz ya da değinmediğimiz küçük küçük birçok olguyu yansıtmıştır ama Türkiye'nin gerçek ortamını *doğrudan* ve *anlamlı* bir bütün olarak yansıtmamıştır. Asıl sonuç budur.

Seçim sonuçları fazla bir anlam taşımıyor ama sonuçları belirleyici önem taşıyacak yüksek sınıf savaşımı günleri hızla yaklaşıyor. Burjuvazinin yıkıma sürüklediği küçük burjuva yığınların inancını, güvenini, umudunu disiplinli, özverili ve yiğit savaşımıyla işçi sınıfı kazanacaktır.

Seçim süreci ve sınıf savaşımı

Seçim sonuçları, oy oranları olarak, sınıflar arası güç dengeleri gibi, sınıf savaşına ilişkin önemli olguları yansıtmadı. Ama öncesiyle, sonrasıyla bir bütün olarak seçim süreci sınıf savaşımının bir parçası oldu ve buna ilişkin birçok olguyu çok güzel yansıttı.

Bir kez, seçimlerin tarihi apar topar seçildi, bu da beğenilmeyip erkene alındı. Bunun nedeni şuydu:

Türkiye'de geniş küçük burjuva yığınlar görülmedik bir proleterleşme içindedirler. Böyle bir ortamda işçi sınıfının savaşımı ise hızla yükselmektedir. Bu yükseliş geniş yığınları aniden tutuşturabilir ve düzene ciddi bir tehlike oluşturabilir. Seçimleri bu nedenle apar topar atlatmak istediler.

Seçim dönemi boyunca çeşit çeşit burjuva partiler ekranı doldurdular. Öte yandan işçi sınıfının eylemlerine seçim gerekçesiyle yasaklar kondu. Seçimlere işçi sınıfını temsil eden bir parti katılmadığı gibi, işçi sınıfının eylemle sesini duyurması bile geçici olarak engellendi. Bu arada burjuva partiler, kimisi işçiden dem vurarak, ama çoğu işçiyi hedef alma zahmetine bile katlanmadan, öteki emekçi yığınlar üzerinde etkili olabilmek için uğraştılar. Bu seçim döneminde burjuvazi, küçük burjuva yığınları işçi sınıfının etkisinden uzaklaştırmak için çırpındı durdu.

Başarılı olmak istiyorsa, bu çırpınışın ülkede varolan koşulları dikkate alması gerekiyordu. Öyle de oldu. Önce söz konusu koşullara, sonra burjuvazinin bunları nasıl dikkate aldığına bakalım.

Bugün Türkiye'de burjuva değerleri, kültürü ve siyasal aygıtları çöküş eğrisi çizmektedir. Bu artık apaçık ortadadır. İstiklal Marşı *Erkekçe* gibi garip dergilerde bile aktüel tartışma konusudur. Millet Meclisi Ordunun Dereleri türküsüyle açıldı. Şanlı Türk bayrağı kimseyi heyecanlandırmadığı gibi, bazen akla bile gelmiyor. Parti bayrağının hatırlandığı birçok toplantı ve gösteride Türk bayrağı unutuldu, sonradan birkaç tane bulduruldu. Yasalar elek de değil, kalbura döndü. Halkın parlamentodan, yasal ve siyasal sistemden ciddi beklentileri kalmadı. Dolayısıyla oy ile inanç arasındaki eski köprüler de çoktan yıkıldı.

Bu durumun çeşitli yönleri var. Bu çöküş, bazı alanlarda işçi sınıfının yükselen savaşımıyla doldurulmayı bekleyen iyi bir inanç boşluğu yaratıyor. Bazı alanlarda halkın değerleri burjuva değerlerin yerine geçiyor. Bazı alanlarda ise doğan boşlukları çürüme eğilimi dolduruyor. Burjuva partilerin hepsi bu yönleri şu ya da bu biçimde dikkate aldılar.

Türkülü seçimler

Örnekler verelim: ANAP'ın en önemle dikkate aldığı, yaslandığı çürümedir. ANAP yalanı, rüşveti ve yolsuzluğu, yüzsüzce akıl almadık boyutlarda uyguladı. ANAP çürümenin partisidir. Öteki partilerin çoğu buna karşı konumda durarak, çürümeye duyulan tepkiyi daha çok dikkate aldı.

Öte yandan ANAP, halktaki inanç boşluğunu da değerlendirdi. Baktı ki halkta bu sistemin partilerine inanç yok, inançla oy arasında bağ yok, yol, su gibi hizmetleri açıktan inanç yerine koydu. Öteki partilerin çoğu, bunu yapma olanağından yoksun oldukları için bu konuda halkı moral baskı altına almaya çalıştılar. Ne raslantıdır ki Demirel, Yazar, İnönü, üçü de aynı gün, oy namustur, vicdanınızı buldozerlere çiğnetmeyin gibi sözler ettiler. (*Cumhuriyet*, 22 Eylül 1986)

Oy ne zaman namus olabilir? Olsa olsa, seçime katılan partilere köklü bir inanç duyuluyorsa ve buna rağmen, başka nedenlerle aynı doğrultuda oy kullanılmıyorsa, o zaman olabilir. Ama ya inanç duyulmuyorsa, hem de halkın kendi örgütlenmesi yasaksa ve üstelik oy kullanmayana para cezası varsa? Namustan söz etmek o zaman nesnel olarak namussuzluk olmuyor mu?

Bu partilerin böyle "oy namustur" gibi sözler etmelerinin gerçek nedeni, halkın üzerinde moral baskı yaratarak, inanç boşluğuna karşı önlem alabilme çabasıdır. İnanılana oy verilmediği için, oy verilene inanılıyor izlenimini yaratma çabasıdır.

Bu moral baskı yolu başka konularda da denendi. Ecevit de, Demirel de, ANAP hükümetinin suçunu halka yıkmaya çalıştılar. Ecevit halk *getirdiği* gibi götürmeyi de bilir türünden, Demirel

(Devamı sayfa 6'da)

Yükselen kavga utanmazları bile utandıracaktır.

Seçimler değil eylemler bakın

Seçimlerde DSP'nin ve SHP'nin aldığı oy toplamı ANAP'ınki kadar olduğu için, sol zayıfladı teranesi ortalığı sardı.

Bir kez genel olarak seçimler, solun zayıfladığını ya da güçlendiğini anlamada pek etkin bir araç değildir. Bu olguyu, İtalyan, Fransız ve Alman komünistlerine yazdığı bir mektupta Lenin çok güzel dile getirmiştir:

"Parlamenter avanaklar ve son günlerin Louis Blanc'ları, emekçi halkın çoğunluğunun sempatisine sahip olup olmadıklarını kesin olarak öğrenmek için, ille de seçimler diye, hiç kuşkusuz burjuvazinin denetiminde olan seçimlerde 'ısrar' ederler. Oysa bu bilgiçlerin, yaşayan ölülerin ya da hin sahtekarların tutumudur.

"Gerçek yaşam ve yaşanmış devrimlerin tarihi gösterir ki, 'emekçi halkın çoğunluğunun sempatisi' çoğu zaman (bırakın sömürücülerin denetimindeki, sömürücülerle sömürülenlerin 'eşitliği' olduğu seçimleri) hiçbir seçimde yansımaz. 'Emekçi halkın çoğunluğunun sempatisi' çoğu zaman, hiç de seçimlerle *değil*, şu ya da bu partinin büyümesinde ... ya da belli bir nedenle büyük önem kazanmış bir grevin başarısında, ya da iç savaşta kazanılan başarılarda vb. yansır." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.30, s.59)

Bu sözlerin ne kadar doğru olduğunu biz kendimiz Türkiye pratiğinde de gördük. 1980 öncesi yıllarda emekçi halkın çoğunluğunun sola sempatisi birçok eylemde, grevde, mitingde, barikat savaşında, devrimci, komünist örgütlerin güçlenmesinde vb. net bir biçimde yansırken AP'nin, CHP'nin aldığı oylar ne kadar anlamsız kalıyordu! Öte yandan "1982'de ezici çoğunluk anayasayı onayladı" yalanını şimdi yaşam nasıl paramparça ediyor.

Biz bu gerçekleri gözümüzle gördüğümüz halde, kalkıp, hem de bugünkü gibi uyuz seçimlerden çıkan sonuçla, bize solun zayıfladığı yolunda yalanlar yutturmaya çalışıyorlar. Belki 1960'larda yutardık ama şimdi olanaklı değil!

Lenin'in de dediği gibi seçimler emekçi halkın çoğunluğunun sempatisini ölçmede *çoğu zaman* bir araç değildir. Bu demektir ki, bazı zamanlarda olabilir. Gelgelelim, herhalde bu kıytırık ara seçimler bu "bazı" zamanlardan biri olmayacaktır.

Öte yandan seçimler emekçi halkın çoğunluğunun sempatisini ölçmede bir araç değildir demek, seçimler halkın belirli düşünce ve kararlarını hiç yansıtmaz demek anlamına gelmez. Nitekim bu seçimler de bazı düşünce ve kararları yansıtmıştır. Ama bunların da önemli boyutta olması için, seçimlerin, halkın istediği değişiklikler yönünde adım atabilecek ağırlıkta olması gerekir. Önemsiz olmayan bir genel seçim ya da çok özel önem kazanmış bir ara seçim gibi ... Gelgelelim bu kıytırık ara seçimler böyle de değildir.

Ayrıca, devrimci solun üzerinde binbir örgütlenme yasağının bulunduğu, bu nedenle yasal olarak seçime katılamadığı Türkiye'de, böyle kıytırık seçimlerden solun zayıfladığı gibi bir sonuç çıkarmak, en hafifinden utanmazlıktır. İşçi sınıfının yükselmekte olan kavgası utanmazları bile utandıracaktır.

(Baştarafı 5. sayfada)

ise ANAP'a oy vermeyin, *daha çok* vebal altında kalırsınız türünden sözler ederek bunu yaptılar. Sanki bu hükümetin vebali halkın üstündeymiş gibi! Bu liderler yığınlara yönelik olarak bunu yaptılar. Aybar aynı sözleri bir gurup bilinçli işçiye söylediğinde, anında ağzının payını aldı.

Bütün partiler yasaları şu ya da bu ölçüde çiğneyerek kampanya yürüttüler. Hükümet hem kendisi yasaları çiğnedi, hem çiğnenmesine göz yumdu. Bugün Türkiye'de işlemeyen yasaların işlememesi değil, işleyen yasaların işlemesi garip kaçmaktadır. Bu garipliğin nedeni de şudur: Burjuvazi işine geldiğinde kendi yasalarını delip geçiyor, işçi sınıfına geldiğinde ise yasaları sıkı sıkıya uyguluyor.

Bu seçimlerden, burjuvazinin ülkedeki durumu nasıl dikkate alarak kampanya yürüttüğüne ilişkin daha çok örnek sıralayabiliriz. Ama biz yalnızca çok tipik, belirgin bir tane daha sıralayacağız.

Bu seçimler tarihe Türkiye'nin ilk türkülü seçimleri olarak geçecektir. Bakın Taha Akyol ne yazmış:

> "Türkiye'nin seçim meydanları yeni bir görünüm kazanıyor. Doğru Yol da buna ayak uydurmuş... ANAP mitinglerinde sıkça gördüğümüz oyun havaları ve oynayan insanlar, dün Vatan Caddesi'nde Demirel'i bekleyen büyük kalabalığın içinde de görülüyordu. Hoparlörler, 'kadifeden kesesi'ni çalarken, kürsünün sağında genç kızlı ve erkekli insanlar halay tutmuşlardı.
>
> "Sadece düğünlerde oynayan insanımızın, şimdi miting meydanlarında oynamaya başlaması ilgi çekici bir kültür değişmesini yansıtıyor." (*Tercüman*, 21 Eylül 1986)

Taha Akyol hoş bir gözlem yapmış ama sonucu yanlış bağlamış. Halktan insanlarımızda kültür değişmesi yok. Burjuva kültürünün halk arasında iflasıyla burjuvazi halk kültürüne ayak uydurmak, boyun eğmek zorunda kalıyor. İlgi çekici olan budur. Halaylar, türküler buradan kaynaklanıyor. Burjuve partiler ANAP'ın rezil ettiği o güzelim Azeri türküsüyle, Ordunun Dereleri, Kadifeden Kesesi, Dom Dom Kurşunu gibi türkülerle, halay çekerek, oynayarak halkın ilgisini toplamaya çalıştılar.

Burjuvazi seçim kampanyasını halkın durumunu dikkate alarak, böyle yürüttü. Kampanyanın asıl hedefi küçük burjuva yığınları işçi sınıfının etkisinden uzaklaştırmaktı. Aynı mantıkla şimdi de, seçim sonuçlarına "dayanarak", sol zayıflıyor söylentisini yayıyor. İyi ama, seçim gerekçesiyle eylemleri engellenen işçi sınıfı sanki boş duruyor.

Türk-İş engellenen eylemleri yapmaya hazırlanıyor. Bunun dışında, gündemde büyük grevler var. Türk-İş'te ve sendikal harekette ne gibi eylemler yapılması gerektiği yoğun ve ciddi olarak tartışılıyor.

Seçim sonuçları fazla bir anlam taşımıyor ama sonuçları belirleyici önem taşıyacak yüksek sınıf savaşımı günleri hızla yaklaşıyor. Burjuvazinin yıkıma sürüklediği küçük burjuva yığınların inancını, güvenini, umudunu disiplinli, özverili ve yiğit savaşımıyla işçi sınıfı kazanacaktır.

Bizlere çok iş düşüyor, ama başaracağız.

Karşımıza çıkacak ng lleri yıkacağız

Evet meydan okuyorum. Karşımıza çıkacak engelleri yıkacağız. Devrimi başaracağız ve dünya devrimine katkımızı yapacağız. Ama çok çalışmamız, gecemizi gündüzümüze katarak, kapasitemizi son damlasına kadar zorlayarak çalışmamız gerek.

İşçi sınıfının o canlı, dipdiri ideolojisi bizleri, kadroları donattıkça, her türlü fedakarlığa hazır, yerinde duramayan insanlar oluyoruz. Kahrolası burjuvazinin insanlara çektirdiği işkence, yaydığı umutsuzluk ve mutsuzluğu kıracak olan ancak bizim sınıfımız, bizim örgütümüzdür. Bunu tüm çalışma ve eylemlerimizde görüyoruz.

Yığınları devrime, doğacak olan devrimci duruma hazırlamalıyız. Bunda bize, kadrolara, çok iş düşüyor. İdeolojiyi pratiğe geçirmek, yaşamda uygulamak. Bunu yapacak nitelikteyiz. Yapamayan, beceremeyen, güçlü olamayan gitsin, yük olmasın bize.

Evet meydan okuyorum. Karşımıza çıkacak engelleri yıkacağız. Devrimi başaracağız ve dünya devrimine katkımızı yapacağız. Ama çok çalışmamız, gecemizi gündüzümüze katarak, kapasitemizi son damlasına kadar zorlayarak çalışmamız gerek.

Bunları dedikten sonra buradaki küçük bir eylemimizi aktarmak istiyorum. Tutuklu, hükümlü aileleriyle birlikte bir kır gezisi düzenledik. Organize eden yoldaşların çabalarını kutluyorum. Çok güzel bir gezi oldu. Gelenlerin hepsi, bizler de dahil dinlendik, eğlendik. Aileler gezinin ardından böyle gezileri her zaman yapalım diye istek belirttiler.

Bir dolmuş tutup çocuklarla birlikte 16 kişi, yiyeceklerimizle, heyecanla yola çıktık. Gittiğimiz yer, manzara açısından çok güzel bir yerdi. Orada piknik yaptık, halay çektik, güzel güzel sohbet ettik.

Öğle yemeğinden sonra yakın bir yere gidip, aramızda futbol takımları kurduk. Futbola kadın yoldaşlar da katıldılar. Öyle güzel bir maç oldu ki. İlk başlarda kadınların olduğu takım ilerideydi. Karşı takımda nasıl olur da kadınlar bizi yener telaşı başlayınca oyunu almaya başladılar. 10'a 7 yenildik. Fotoğraflar çektirdik. Yürüyüş yaptık ve yine gece 9'da neşe içinde evlerimize döndük.

Bu tür gezilerle örgütleme yeteneğimiz gelişiyor. Bizleri geliştirdiği gibi, bu tür girişimlerin çevremize de katkısı oluyor.

Bu geziden önce cezaevlerinde bayramda açık görüşme vardı. İki cezaevindeki yoldaşları ziyaret ettim. Bu izlenimlerimi de aktarmak istiyorum.

Başta şunu belirtmek gerek. Ülkemizde faşizmin kalkmasının, yeni bir dönemin başlamasının göstergeleri doğal olarak cezaevlerine de yansıyor. Belli bir yumuşama var. Ama sıkıntılar, psikolojik işkence ve eritme politikaları hâlâ sürüyor.

Cezaevlerinde, kendi aldıkları karara karşı tutarsızlık, başıboşluk, tutuklu ve hükümlüleri, aileleri çileden çıkarıyor. Görüş organizasyonunun kötü olması aileleri, çocukları sefil ediyor. Kalacak yer bulamama, para sorunu vb. sorunlardan kahve köşelerinde, garajda, cezaevi önünde yerlerde yatarak iki-üç gün sabahladıkları oluyor.

Bu zorlukların yanı sıra bilinçsizlik, örgütsüzlük ve özellikle hasret giderme, görme arzusunun had noktaya varması, zaman zaman insanların birbirine girmesine, birbirlerinin haklarını çiğnemesine, tekil çıkışlar yapmasına da neden oluyor. Kimi iki üç defa görüşürken kimi bir defa zor görüşebiliyor.

Yıllarca oğlunun, babasının, kocasının, kardeşinin, kızının yolunu gözleyen, yarım saatlik görüş için o kadar eziyet çeken ana, baba, eş, çocuk yığını var. Bunların hasret gidermelerini görüp de heyecanlanmamak mümkün değil. Her görüşe gittiğimde yüreğimde fırtınalar esiyor.

Geçenlerde, ziyarete giderken 6 kişilik bir aile tanıdım. Dedemizi göreceğiz dediklerinde önce anlamadım, cezaevinden sonra bayram ziyaretine gideceklerini sandım. Ama görüşülecek yere girdiğimde 60 yaşlarında, irice, saçı ve bıyıkları bembeyaz olmuş, sevgi dolu gözlerle çevresine bakarak merdivenden inen dedeyi gördüm. Torunları bacaklarına sarıldılar.

Yoldaşlarımız cezaevinde de çalışıyorlar. Bizlerin çalışmaları onlara sevinç veriyor. Gözlerinin içi partimi anlat, yoldaşlarımı anlat diyor, kalbi çalışma hırsıyla, partisi için atıyor. Sizlere çok selamları var. Benden de yoldaşça selamlar, güzel çalışmalarınızda başarılar.

S.Y.

İŞÇİNİN SESİ

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Karkerên hemû welatan yekbın!

Tek silah parti!
Tek yol devrim!
Yıl:12, Sayı:314, 6 Ekim 1986

ÇEK-AL

DERLEME

Partimiz, 5. Kongre ve III. Konferans kararları ışığında atak yaptı, büyük bir enerjiyle çalışmaya koyuldu . Türkiye'de hareketliliğin artması, bu çalışmanın daha verimli olmasını getiriyor. *İşçinin Sesi* her geçen gün şu ya da bu fabrikaya, işçi çevresine, gecekondu mahallesine giriyor.

Bu durumda eski yoldaşların bilgilerini tazelemeleri gerekiyor.

Her gün yeni yoldaşlar, sempatizanlar kazanıyoruz. Bu yoldaşların, sempatizanların da yalnızca parti programını kabul etmekle kalmayıp, programın mantığını derinlemesine kavramaları gerekiyor.

Yıllardır burjuvaziye ve oportünizme karşı savaş içinde, *İşçinin Sesi* gazetesinde ve yayınlarında birçok önemli konu işlendi. Marksizm-Leninizmin doğruları ışığında dünyanın ve Türkiye'nin gerçekleri incelendi. Bunların sonuçları 5.Kongre'nin kabul ettiği IV. Program'da yansımıştır. Ancak IV. Program'ın mantığının derinlemesine anlaşılması için, birçok konuda geçmiş yayınlarda çıkanları öğrenmek, bilenler için de yeniden hatırlamak gereklidir.

Faşizm yıllarında *İşçinin Sesi*'nin birçok yayını toplandı, yakıldı.

Birçoğu da "zulalandı", saklandı. Şimdi bu zulalar boşalıyor ama miktar bugünkü gereksinimi karşılamıyor. Bu gereksinimin şu ya da bu yoldan karşılanması gereklidir.

Öte yandan III. Konferansımızın gazetede, eski yayınlardaki fikirleri tekrarlama ve yazıların programla bağını arttırma kararı vardır.

Bu nedenlerle, belirli aralarla gazetede, eski yayınlar temelinde çeşitli konularda derlemeler yapmaya başlıyoruz. Bunlardan ilki, bugün özel bir önem taşıyan Kürt sorununa ilişkindir. İki bölümlük derlemenin birinci bölümünü bu sayımızda basıyoruz.

KÜRT SORUNU

Kürt Sorunu I

Program'dan

Kürt sorununa ilişkin olarak partimizin programında şöyle deniyor:

Ulusal sorun: Bir devlette iki ulus

Ulusal baskıların, ezilen ulusların varlığı, emek-sermaye çelişkisini bulandırır, gözlerden saklanmasını kolaylaştırır, halklar arasına düşmanlık sokar. Ulusal sorunun demokratik yoldan çözümü, uluslar arasındaki düşmanlıkları ortadan kaldırmanın tek yoludur. Ulusların kendi yazgılarını belirleme hakkına saygı, toplumun demokratikleşmesi için zorunludur.

Komünistler, her türlü ulusal eşitsizliğin, ulusal baskının, ayrıcalığın düşmanıdırlar. Ezen ulus şövenizmine karşı ezen ulus proletaryasının enternasyonalist eğitimini vazgeçilmez bir görev sayarlar. Her türlü ezilen ulus dar görüşlülüğüne de karşı çıkarlar.

Komünistler ulusal sorunda, yaşanan anda varolmayan sorunları yapay olarak zorlamaz, tarihsel gelişmenin önlerine koyduğu sorunları proletaryanın çıkarları doğrultusunda çözmek için savaşırlar.

Türkiye'de ulusal sorun Kürt sorunudur

Bugün Türkiye'de ulusal sorun Kürt sorunudur. Türkiye devleti sınırları içinde Kürt ulusu ezilen ulustur. Türkiye Kürdistanı Türkiye'nin iç sömürgesidir.

Ulusal sorunda komünistlerin ilkesi, "ulusların yazgılarını kendilerinin belirlemesi" hakkıdır. Bu hakkın özü, *ayrılma*, ayrı devlet kurma hakkıdır. Türkiye Komünist Partisi, Kürt ulusunun ayrılma hakkını kayıtsız koşulsuz benimsemiştir.

Ulusların kendi yazgılarını özgürce çizme hakkını savunmak, ayrılmayı savunma anlamına gelmez. Ayrılma hakkının öteki yüzü birleşme özgürlüğüdür. Pratikte, ayrı devlet kurulmasını destekleme, işçi sınıfının genel çıkarları çerçevesi içinde belirlenir. Komünistler genel olarak ulusların küçük ulusal devletlere parçalanmasını değil, onların kardeşçe, her türlü ulusal baskıdan kurtulmuş olarak gönüllü birliğinin sağlanmasını isterler.

Komünistler Kürt sorununda ayrılmayı değil özgür birleşmeyi istiyorlar. Ayrılma özgürlüğünün olmadığı yerde, birleşme özgürlüğünden söz edilemeyeceğini biliyorlar.

Kürt komünistlerinin görevi, Kürt ulusunun öteki uluslarla birleşme özgürlüğünü ve tüm ülkelerin işçilerinin birliğini savunmak, ezilen ulus dar görüşlülüğüne ve ulusçuluğa karşı savaşmaktır. Bunlar, proletarya enternasyonalizminin yüklediği görevlerdir.

Ayrılma hakkı da, birleşme özgürlüğü de, ancak tam demokratik bir ortamda yaşama geçebilir. Türkiye'de finans-kapital erki yıkılmadan Kürt halkı kendi yazgısını özgürce çizemez.

Kürt sorunu Türkiye devriminde kilit sorundur. Düşman ortaktır. Tek seçenek, tek bir devrim hareketinde güçleri birleştirmektir.

Kürt sorununun çözümü, Türkiye'de ileri demokratik halk devriminin zaferinden geçmektedir.

Burada birçok fikir geçiyor. Bu derlemede, bu fikirlere nasıl ve nereden ulaşıldığını eski yayınlardan aktarmalarla açacağız.

Bu bölümü Süleyman Sakalı yoldaşımızın, 1979'da *İşçinin Sesi*'nin 107-108. ve 109 -110. sayılarında çıkan yazılarından derledik. Aynı yazılar *Kürt Sorunu-Yazılar* kitabında da yer almıştı.

Türkiy Kürdistanı Türkiy 'nin iç sömürgesidir

Bu bölümü Süleyman Sakalı yoldaşımızın, 1979'da *İşçinin Sesi*'nin 107-108. ve 109-110. sayılarında çıkan yazılarından derledik. Aynı yazılar *Kürt Sorunu-Yazılar* kitabında da yer almıştı.

Genel yaklaşım

Sömürge ve sömürgecilik

Sömürgecilik çok eski çağlardan beri vardır. En genel tanımlamayla sömürgecilik, bir ülkenin bir başka ülke tarafından sömürülmesi demektir.

Sömürü ve baskı aynı madalyonun iki yüzüdür. Sömürülen ülkenin halkı üzerinde zorbalık ve baskı uygulanmadan o ülkenin zenginlikleri bir başka ülkeye aktarılamaz.

Lenin şöyle diyor:

"Sömürgelerin ateş ve kılıçla zaptedildiğini, sömürgelerin halkına zorbalık yapıldığını ve bunların binbir yolla (sermaye ihracıyla, ödünlerle, vb. malların satışında hile yaparak, 'egemen' ulusun otoriteleri karşısında baş eğdirilerek ve benzeri yollarla) sömürüldüğünü herkes bilir." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.21, s.37)

Öyleyse sömürgecilik, ekonomik kaynakların sömürülmesi temelinde yükselen bir baskı ve zorbalık sistemidir. Bir ülkenin bir başka ülkeyi sömürmesi en somut ifadesini siyasal egemenliğin gaspedilmesinde bulur. Bu da sömürgeciliğin siyasal özüdür. Bu egemenlik çok 'uygar' veya çok barbar yöntemlerle sürdürülebilir. Ama özü değişmez.

Özetlersek: Sömürgeler, yabancı bir siyasal egemenlik altına sokulmuş olan ve ekonomik kaynakları bu egemenliği elinde tutan ülke tarafından sömürülen ülkelerdir.

Sömürgecilik çok eski çağlardan beri vardır dedik. Ama çağlar boyunca sınıfsal özü değişmiştir. Lenin şöyle diyor:

> **"Sömürgelerin ateş ve kılıçla zaptedildiğini, sömürgelerin halkına zorbalık yapıldığını ve bunların binbir yolla (sermaye ihracıyla, ödünlerle, vb. malların satışında hile yaparak, 'egemen' ulusun otoriteleri karşısında baş eğdirilerek ve benzeri yollarla) sömürüldüğünü herkes bilir."**
>
> **"...Sömürgesel bağımlılık, doğrudan siyasal ve hukuksal bağımlılıktan başka, bir dizi mali ve ekonomik bağımlılık ilişkisini ve hemen her zaman katliamdan başka birşey olmamaları nedeniyle savaş bile sayılmayan bir dizi savaşı ... içerir."**

"Sömürge siyaseti ve emperyalizm, kapitalizmin en son aşamasından önce ve hatta kapitalizmden önce vardı. Kölelik üstüne kurulu Roma bir sömürge siyaseti izledi ve emperyalizm uyguladı. Ama, sosyo-ekonomik biçimler arasındaki farkı görmezden gelerek, ya da arka plana iterek, emperyalizm üstüne 'genel' tartışma yapmak, kaçınılmaz olarak, 'Büyük Roma ve Büyük Britanya' kıyaslaması gibi aşırı bayağılık ya da övünmelere dönüşür. Kapitalizmin *önceki* evrelerindeki kapitalist sömürge siyaseti bile özünde finans-kapitalin sömürge siyasetinden farklıdır." (Lenin, *agy*, c.22, s.260)

Sömürgeciliğin sınıfsal özü köleci toplumlarda başka, feodal toplumlarda başka ve kapitalist toplumlarda başka olmuştur. Fakat, kapitalizm öncesi sömürgecilikle kapitalizm döneminin sömürgeciliği arasında bir başka temel ve konumuz açısından çok önemli fark vardır. Kapitalizmin gelişmesiyle birlikte toplumsal gelişmenin bir biçimi olarak ulusların tarih sahnesine çıkması, 'ulusal sorun'la sömürgecilik sorununu bütünleştirdi.

Sömürge sorunuyla ulusal sorunun bağı

Kapitalizmin gelişmesi ulusları oluşturdu. Ulusların oluşmasıyla birlikte ulusal devletler, burjuva devletleri tarih sahnesine çıktı. Marks ve Engels *Manifesto*'da bunu şöyle anlatıyor:

"(Burjuvazi), nüfusu birleştirdi, üretim araçlarını merkezileştirdi ve mülkiyeti az ellerde yoğunlaştırdı. Bunun zorunlu sonucu siyasal merkezileşmeydi. Bağımsız ya da zayıf bağlarla bağlı, ayrı çıkarları, yasaları, hükümetleri ve vergi sistemleri olan bölgeler biraraya getirildi. Tek bir hükümeti, tek bir *yasal sistemi, tek bir ulusal sınıf çıkarı, tek bir* sınır ve gümrük düzeni olan tek bir ulus oluşturuldu." (Marks-Engels, *Seçme Yapıtlar*, İngilizce basım, c.1, s,39)

Burjuvazi pazarı sömürmek için siyasal egemenlik istiyordu. Burjuvazinin siyasal egemenliğinin ifadesi olan ulusal devlet, burjuva devleti böyle ortaya çıktı.

Ulusu belirleyen temel özelliklerden birisi belirli bir toprağa sahip olmaktır. Yani ulusal sorun aynı zamanda bir *alansal* sorundur. Yani, bir ulusun kendi

bölgesinde, ülkesinde *egemen* olması sorunudur.

Ulusal sorunla sömürge sorununun bağı işte buradadır. Kendi ülkesinde siyasal egemenliği olmayan, bu egemenliği *yabancı* bir ulusa kaptırmış olan ulus, o yabancı ulus tarafından sömürülüyor demektir. Bir başka deyişle, kapitalizmin gelişmesi, sömürge ülkenin halkını bir ulus olarak ortaya çıkarmıştır. Yani ulusal sorun, belli bir kapitalist gelişme sonucunda *halkı uluslaşan sömürgeler sorunudur.*

Lenin'in sömürgelerin de ezilen uluslar olduğunu unutmayın demesinin anlamı buradadır. Emperyalizm döneminde sömürgelerin hepsinde belli bir kapitalist gelişme olmuştur:

"Eskiden sömürgeler ve Avrupa halkları arasında, en azından bunların çoğunluğu arasında ekonomik bir farklılık vardı. Sömürgeler meta değişimine katılıyor fakat kapitalist *üretime* katılmıyordu. Emperyalizm bunu değiştirdi. Emperyalizm, diğer şeylerin yanı sıra, *sermaye* ihracıdır. Kapitalist üretim giderek artan bir hızla sömürgelere yerleştiriliyor." (Lenin, *agy*, c.22, s.337)

Bu durumda sömürgeler sorunuyla ulusal sorunun aynı olgu olduğu açıktır. Tarihsel olarak sömürgecilik ulusal sorundan önce gelir. Ulusal sorun kapitalizmin ürünüdür. Sömürgeciliğin üstünde bir üst yapı gibidir. Dolayısıyla, günümüzde, ulusal sorunla sömürgecilik ayrılmaz bir bütün oluşturur.

İç-sömürge nedir ve nasıl çıkmıştır?

İç sömürge deyince ne anlıyoruz? En başta şunu söyleyelim: İç sömürgeler genel nitelikleri açısından öteki sömürgelerden farklı değildir. İç sömürgeler de yabancı bir siyasal egemenlik altına sokulmuştur. Bunlar da bu egemenliği elinde tutan ulus tarafından sömürülmektedir. Öyleyse ikisinin arasındaki fark nerede yatıyor? Bunun yanıtını tarihsel gelişmede buluruz.

İlk çağlardan bu yana birçok sömürge imparatorluklarının kurulduğuna daha önce değindik. Bunlar genellikle *kıta* imparatorluklarıydı. Kurulmaları da genellikle aynı yolu izledi. İmparatorluk merkezi olan ülke, suya atılan taşın çevresinde oluşan halkalar gibi genişledi. Önce en yakın halka oluştu. Öteki halkalar giderek merkezden uzaklaşan halkalar olarak en yakın halkayı izledi. İşte iç sömürgeleri bu *ilk halkalar* olarak düşünebiliriz.

İç sömürgelerin varlığı açısından en tipik bir örnek İrlanda'dır. İrlanda, İngiltere'nin *ilk* sömürgesiydi. Engels bu konuda şöyle diyor:

"Yakınlığı nedeniyle, hâlâ aynı eski yollarla yönetilmekte olan İrlanda, İngiltere'nin ilk sömürgesi sayılabilir. İnsan burada İngiliz vatandaşlarının sözde özgürlüğünün sömürgelerin ezilmesine dayalı olduğunun hemen farkına varıyor. Hiçbir ülkede bu kadar çok jandarma görmedim." (*Engels'in Marks'a mektubu*, 23 Mayıs 1856)

1950'lere kadar süren dönem Türkiye Kürdistanı için tam bir yağma ve talan dönemiydi. Sermaye birikimini sağlamak için Türk burjuvazisinin gözü başka birşey görmüyordu. 1960'lar sonrasında, özellikle devlet-tekelci kapitalizminin Türkiye'de egemen olduğu 1970'ler sonrasında, Kürdistan, finans-kapital tarafından yeni yöntemlerle sömürülmektedir. Ne var ki, sömürünün yöntemleri değişmiş ama Türkiye Kürdistanı'nın iç sömürge olması değişmemiştir.

İngilizler İrlanda'yı 12. yüzyılda sömürgeleştirmeye başladılar. Daha sonra bütünüyle kendi sınırları içine katarak, bir iç sömürge durumuna soktular.

İskoçya ve Galler Ülkesi'nin durumu da aynıdır.

İngiltere, İskoçya ve Galler Ülkesi'nin toplamına verilen resmi ad "Britanya"-dır. Kuzey İrlanda (Ulster) da buna eklenince adına Birleşik Krallık veya Büyük Britanya denir. İşte, daha sonraki dönemlerde sömürgeci Büyük Britanya İmparatorluğu'nun merkezini ve en yakın halkalarını oluşturan bu Büyük Britanya'nın kendi içinde de bir sömürgecilik söz konusudur. Ve buna iç sömürgecilik diyoruz.

Bu konuda *Leninizm ve Ulusal Sorun* adlı kitapta şöyle yazıyor:

"Kendileri Britanya emperyalizminin ulusal baskısı ve sömürüsü altında oldukları halde, İskoçya, İrlanda ve Galler halkları, sömürge ve bağımlı ülke halklarıyla ilişkiler açısından, ezen ulusun bağlaşığı olmuşlardır. Bir sosyalist devrimin Britanya'nın tümüne yavaş geliyor olmasının, dolayısıyla, *iç yarı-sömürge* halklarının ulusal kurtuluşunun gerçekleşmemiş olmasının da ana nedenlerinden biri budur." (*Leninizm ve Ulusal Sorun*, Progress Publishers, İngilizce basım, s.455) (abç)

Bu konuyu bir başka açıdan ele alalım.

İç sömürge-dış sömürge

Kapitalizm feodal toplumun bağrında Batı Avrupa'da gelişti. 15. yüzyılla birlikte gelen coğrafi keşifler, dünyanın daha önce o ulaşılmamış köşelerini ticarete açtı. Amerikaların keşfi, dünyanın dolaşılması, Hindistan'a deniz yolunun açılması, dünya ticaretinin görülmemiş hızla gelişmesini getirdi. Denizaşırı sömürgeler edinme bu dönemde yaygınlaştı. Hollanda, Portekiz, İspanya, İngiltere gibi ülkeler büyük denizaşırı sömürge imparatorlukları kurdular. Denizaşırı sömürgeciliğin böyle güçlü bir biçimde gelişmesi ve bu sömürgelerden elde edilen zenginliklerin olağanüstü boyutlara ulaşması, bu sömürge imparatorluklarının "anavatanlarındaki" sömürgecilik olgusunu gözlerden sakladı. Denizaşırı sömürgecilik o denli şiddetli ve çarpıcıydı ki, içerideki sömürgecilik bir bakıma hafifletilebildi de. Ama yok olmadı ve daha ileri dönemlerde, denizaşırı sömürge imparatorlukları dağılınca yeniden şiddetlendi. Bugün Batı Avrupa ülkelerinde ortaya çıkan ulusal sorunların kökü işte bu iç sömürgecilikte yatar.

Öte yandan öteki çok uluslu devletlerin durumu ise daha başkadır. Bu ülkeler herşeyden önce, Batı Avrupa'ya göre geri kalmışlardı. Denizaşırı sömürgeler elde etme yarışında Batı Avrupa'yla rekabet etme durumunda değillerdi. Fakat, Batı Avrupa devletlerine kıyasla çok sayıda iç sömürgeye (ezilen uluslara) sahiptiler. Batı Avrupa için *tipik* özelliği *dışsal* ve *denizaşırı* olan sömürgecilik, bu ülkeler için *içsel* bir olguydu. Bu ülkelerde söz konusu olan iç sömürgecilikti.

Lenin'in Rusya için söylediği şu sözler bu gerçeği çok güzel dile getiriyor:

"...Birincisi, Batı Avrupa ülkelerinin çoğu için ulusal baskının *tipik* biçimi sömürgelerin baskı altında tutulmasıdır. İkincisi, 'sömürge' teriminin kendisinin Batı Avrupa ülkeleri için özellikle açık, çarpıcı ve yaşamsal bir anlamı vardır.

"Fakat Rusya için durum nedir? Onun özelliği şurada yatar: '*Bizim*' 'sömürgelerimiz' ve 'bizim' ezilen uluslarımız arasındaki fark açık değildir, somut değildir ve canlı olarak hissedilmez! ... Rusya'nın durumunda ezilen uluslar ve sömürgeler arasında ciddi bir fark bulmaya çalışmanın açık abesliği, yalnızca ezbere tekrarlamak değil, ama düşünmek isteyen bir Rus sosyalisti için özellikle açık olmalıdır." (Lenin, *agy*, c.23, s.68)

Türkiye Kürdistanı bir iç sömürgedir

Türkiye Kürdistanı Türkiye'nin bir iç sömürgesidir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde imparatorluğun çok geniş alanlara yayılmış, çok daha zengin sömürgelere sahip olması Kürdistan'ın bu durumunu bir ölçüde gözden saklamıştır. Ayrıca Anadolu'nun "Türklerin vatanı" sayılması da yine bu olgunun önüne perde çeken bir öge olmuştur. Fakat imparatorluk yıkılıp, iki ulustan oluşan Cumhuriyet kurulunca, Kürdistan'ın iç sömürge durumu çarpıcı bir biçimde ortaya çıkmıştır. Kapitalizmin geliştirilmesi sürecinde bu sömürü daha da yoğunlaştırılmış ve en barbar yöntemlerle yürütülmüştür. Bu nedenle "Kürt Sorunu" bir *iç sömürge ve ezilen ulus* sorunudur.

Kürdistan'ın sömürgeleşmesi

Kürdistan'ın sömürgeleşme süreci, bu ülkenin Osmanlı İmparatorluğu sınırları içine katıldığı 16. yüzyıla kadar uzanır. Osmanlı İmparatorluğu döneminde Kürdistan'ın zengin kaynakları birçok kez talan edildi, ülkenin zenginlikleri yüzyıllar boyu her türlü yoldan imparatorluk metropollerine taşındı.

Birinci Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında emperyalist ülkeler, zengin petrol ve maden kaynakları olduğu bilinen bu ülkeyi kendi sömürgeleri yapmak için savaştılar. Savaş sonrası dönemde Kürdistan dört parçaya ayrıldı, parçalandı.

Kürtler ve Türkler, emperyalist istilacılara karşı ulusal bağımsızlıkları için savaştılar. Ancak, bu savaş sonrasında kurulan Türkiye Cumhuriyeti içinde Türk burjuvazisi egemenliği ele geçirdi. Türkiye Kürdistanı'nı eski dönemlerden daha amansız, sömürgeci yöntemlerle yağmaladı. Türk burjuvazisi, Cumhuriyetin ilk yıllarından bu yana Türkiye Kürdistanı'nı, Türkiye'de kapitalizmi geliştirme yolunda bir sömürge olarak kullandı.

Cumhuriyetin ilk yıllarında ülkede

kapitalist gelişmeyi sağlayacak bir sermaye yoktu. Osmanlı İmparatorluğu'nun yarı-sömürge durumunda olmasından da kaynaklanan bu sermaye yokluğu, kapitalizmin gerek duyduğu sermaye birikiminin sağlanmasını en acil bir sorun olarak gündeme getirdi. Bu da doğal olarak Türk burjuvazisinin gözlerini iyice Türkiye Kürdistanı'na, Kürdistan'ın zenginliklerine çevirdi.

Türk burjuvazisi daha baştan devleti kullanarak, ekonomik ve siyasal *şiddet* yoluyla, ilkel birikimi sağlamak ve kapitalizmi *işler duruma* getirmek için kolları sıvadı. Bir yandan ulusal birlik edebiyatı yaparken öte yandan Kürdistan'a daldı. Burada *her yolu kullanarak* biriktirdiği zenginlikleri sermaye olarak batıya aktardı. Cılız burjuvazinin güçlenmesinde bu, önemli yollardan biri oldu.

1950'lere kadar süren bu *"ilkel birikim dönemi"*, Türkiye Kürdistanı için tam bir yağma ve talan dönemiydi. En barbar yöntemlerle uygulanan sömürge siyaseti sonucunda Kürdistan'ın insanı büyük yıkıma uğradı. Üretici güçlerin gelişmesine sekte vuruldu. Sermaye birikimini sağlamak için ne var, ne yok herşeyi talan eden barbar Türk burjuvazisinin gözü başka birşey görmüyordu.

Hemen Kurtuluş Savaşı sonrasında başlayan bu yağma ve talana karşı isyan eden Kürt halkı da amansızca yok edildi. Bu dönemdeki ayaklanmaları bu nedenle *sömürge savaşları* olarak nitelemek yanlış olmaz. Böylece, Türk burjuvazisi topuyla, ordusuyla Kürdistan'a dalmış, halkını büyük ölçüde yok etmiş ya da başka yerlere sürmüş, kısacası sömürgeciliğe karşı direnen bu ülkeyi "bir kez daha" zaptetmiştir.

Sömürgecilikte sıçrama

1950'lerle birlikte Türkiye'de kapitalizm kendi ayakları üstünde yavaş yavaş yürümeye başladı. Kapitalizmin çarkları ilkel birikimin yağlarıyla yağlanmış, ülkede hızlı bir kapitalistleşme dönemi başlamıştı. 1950-1960 arasında hızla gelişen kapitalizm, 1960'larla birlikte tekelciliğin ağır bastığı, 1960'lar sonrasında ekonomiye egemen olduğu bir döneme girdi.

Türkiye Kürdistanı'nın bir iç sömürge olduğu gerçeğini reddedenler Kürdistan'ın gerçekten bir iç sömürge olup olmadığının doğru, bilimsel olarak saptanmasıyla ilgilenmiyorlar. Bunlara göre Kürdistan'ın bir iç sömürge olduğunu söylemek, kaçınılmaz olarak proletaryanın *ayrı* örgütlenmesini savunmak, Türk ve Kürt halklarının birlikte savaşmasını *istememek* demektir! Ne var ki, bu anlayışın, ulusların ayrılma hakkını kayıtsız şartsız savunan komünistleri her zaman "bölücülükle" suçlayan katıksız burjuva ulusçusu anlayıştan farkı yoktur.

1950-1960 arasında Kürdistan, posası sıkılmış, bitkin bir durumda varlığını sürdürdü. Ulusal baskı azalmadı ama yavaş bir kapitalist gelişme, Türkiye'nin bütününün etkisiyle, Kürdistan'da da yol aldı.

Tekelci kapitalizmin giderek finans-kapitale yükselmesi süreci Kürdistan'ı derinden etkiledi. Artık finans-kapitale yükselen tekelcilik, Türkiye Kürdistanı'na ilkel birikim döneminden farklı bir gözle bakıyordu. Türkiye Kürdistanı, zengin bir pazar ve hammadde kaynağı olarak finans-kapitalci burjuvazinin iştahını kabartıyordu. İşte 1960'lar sonrasında, özellikle devlet-tekelci kapitalizminin Türkiye'de egemen olduğu 1970'ler sonrasında, Kürdistan, finans-kapital tarafından yeni yöntemlerle sömürülmektedir.

Ne var ki, sömürünün biçimi değişmiş, yöntemleri değişmiş ama Türkiye Kürdistanı'nın iç sömürge olması değişmemiştir.

Lenin, Komintern'in İkinci Kongresi'nde sömürge bağımlılığının özelliklerini şöyle anlatıyordu:

"...Sömürgesel bağımlılık, doğrudan siyasal ve hukuksal bağımlılıktan başka, bir dizi mali ve ekonomik bağımlılık ilişkisini (ve) hemen her zaman katliamdan başka birşey olmamaları nedeniyle savaş bile sayılmayan bir dizi savaşı ... içerir." .(Lenin, *agy*, c.31, s.216)

Yürükoğlu yoldaş da, *Üçüncü Program ve Görevlerimiz* adlı kitabında Kürdistan'ın sömürge durumunu şöyle dile getirmiştir:

"... Türkiye Kürdistanı, Türklerin zor kullanarak ülke sınırları içine kattıkları bir bölgedir. Zenginliklerini, Kürt egemen sınıfıyla birlikte giderek hızlanan biçimde sömürdüğü bir alandır. Türkiye Kürdistanı, Türkiye'nin *iç sömürgesidir...*" (R. Yürükoğlu, *Üçüncü Program ve Görevlerimiz*, s.55)

Sömürge tezi ve oportünizm

Türkiye Kürdistanı bir sömürge midir? Bu, üzerinde çeşitli spekülasyonlar yapılan, geniş tartışmalara ve görüş ayrılıklarına neden olan önemli bir sorudur. Neden? Çünkü, bu soruya verilen yanıtlar, burjuva ulusçularıyla gerçek enternasyonalistleri birbirinden bir kez daha ayırıyor. Çünkü, Türkiye Kürdistanı'nın bir iç sömürge olduğu gerçeğini reddeden, burada uygulanan amansız baskı, talan, yağma ve insan kıyımına gözlerini kapayanlar ancak burjuva ulusçuları ve burjuva ulusçuluğunun zehirine bulaşmış olanlardır.

Türkiye Kürdistanı'nın bir iç sömürge olduğunu yadsıyanlar listesinde Maocu *Aydınlık* gibi şövenistlerin baş sırada yer alması bir rastlantı değildir. Öte yandan, *Ürün* dergisinin ve TİP'in de aynı görüşleri savunması da hiç şaşırtıcı değildir. Bunlar en başta yıllar yılı Türk burjuvazisi tarafından Kürdistan'da uygulanan kanlı sömürgeci politikaya gözlerini kapıyor ve şövenist bir tutum alıyorlar.

Maocular, "Türkiye gibi yarı-sömürge bir ülkenin" sömürge edinemeyeceğini, dolayısıyla Kürdistan'ın bir sömürge olamayacağını söylüyor. Böylece Türkiye Kürdistanı'nın sömürge olup olmadığını Türkiye ile Kürdistan arasındaki ilişkilere bakarak değil, Türkiye ile emperyalizmin ilişkilerine bakarak yanıtlamaya kalkıyor. Asıl işi bırakıp başka şeylerle uğraşıyor.

Ürün dergisi de 36. sayısında Hüseyin Ersavaş imzasıyla yayınlanan yazıda, "sömürgecilik tezi ayrılıkçılığın kılıfı, zorlama bir tezdir" diyerek burjuvazinin ağzıyla konuşuyor. Kürdistan'a iç sömürge diyenleri "bölücü" olarak damgalamak ve kendi şövenizmini örtmek istiyor.

Aslında bu karşı çıkışların hiçbirisi, Kürdistan'ın gerçekten bir iç sömürge olup olmadığının doğru, bilimsel olarak saptanmasıyla ilgili değildir. Çünkü tümünün eninde sonunda sorunu getirip bağladıkları nokta aynıdır. Bunlara göre Kürdistan'ın bir iç sömürge olduğunu söylemek, kaçınılmaz olarak proletaryanın *ayrı* örgütlenmesini savunmak, Türk ve Kürt halklarının birlikte savaşmasını *istememek* demektir! Ne var ki, bu anlayışın, ulusların ayrılma hakkını kayıtsız şartsız savunan komünistleri her zaman "bölücülükle" suçlayan katıksız burjuva ulusçusu anlayıştan farkı yoktur.

Komünistler, herşeyden önce enternasyonalisttir. Uluslararası alanda örgütlenmiş, ulus ayrımları tanımayan sermayeye karşı bütün ulusların proletaryasının en yakın, ideolojik-örgütsel birliğini sağlamak, komünistlerin temel görevidir.

"Kapitalist ezgi enternasyonaldir. İşte bu nedenle tüm ülkelerde işçilerin kurtuluş için savaşımı ancak enternasyonal sermayeye karşı birlikte savaşırlarsa başarılı olur." (R. Yürükoğlu, *Proletarya Enternasyonalizmi*, s.18)

Lenin, ulusal sorun konusundaki birçok yazısında *tüm proleterlerin, tüm sınıf örgütlerinde* (parti, sendika, vb.) birlikte örgütlenmesinin gerekliliğini ısrarla vurgulamıştır. Bu, komünistler için ilkeseldir. Türk ve Kürt proletaryasının tüm sınıf örgütlerinde *birlikte örgütlenmesini* savunmak aynı ilkesel tutumun doğal sonucudur. Türkiye Kürdistanı'nın bir iç sömürge olup olmaması bunu değiştirmez!

Türkiye Kürdistanı'nın bir iç sömürge olmasından çıkarak proletaryanın (Türk ve Kürt) ayrı örgütlenmesini, yani ulus ayrılıklarına göre bölünmesini önerenler varsa, bu yanlış bir görüştür. Ulusçuluğu, ulus ayrılıklarını başa alan bir tutumdur. Ama bu yanlışı yapanlar var diye, bunu kılıf yaparak sömürge olgusunu yadsımak da ezen ulus şövenizminden başka birşey değildir.

Ayrıca, bu şekilde gerçekleri yadsıyarak proletaryanın örgütsel birliği hiçbir zaman sağlanamaz. Somut durumlar, gelişmeler de bunun böyle olduğunu pratikte kanıtlıyor. Sömürge tezini "ayrılıkçı burjuvazinin tezi" olarak lanetleyen *Ürün* dergisinin, Kürt proletaryası ile Türk proletaryasının örgütsel birliğini sağlama yolunda ne kadar "ilerlemiş" olduğu merak konusudur.

DÜZELTME

Gazetemizin 313. sayısında, Yürükoğlu yoldaşımızın 66. Yıl Konuşması'nı içeren Çek-Al'da anlam değişikliğine yol açan üç dizgi hatası yer almıştır. Düzeltir, hem okuyucularımızdan, hem yoldaşımızdan özür dileriz.

Sayfa 8, sütün 3'te, üç yıldızdan sonra gelen 3. paragrafta şöyle bir cümle yer alıyor:

"Devlet hiçbir katkı yapmamakta, işveren ödediği primi fiyata aktararak yine emekçiye yansıtmakta ya da hiç ödememekte, işçiden kestiği primi de ödemeyerek kredi olarak kullanmamaktadır."

Bu cümledeki "kullanmamaktadır" kelimesi "kullanmaktadır" olacaktır.

Sayfa 8, sütun 4'te, 1. paragrafta şöyle bir cümle yer alıyor:

"Seçim sonuçlarının yerinden oynatamayacağı bir iktidar elini pek göstermeyecektir."

Bu cümledeki "iktidar" kelimesi "iktidara" olacaktır.

Sayfa 10, sütun 4'te, 4. paragrafta ise şöyle bir cümle yer alıyor:

"İşçi sınıfı (geneliyle) komünistlerin hattını ülke ayağa kalktığı zaman gelir."

Bu cümledeki "hattını" kelimesi de "hattına" olacaktır.

Burjuva sınıfı ve onun devleti çekilmez bir şımarıklık içindedir

Ec li gelmiş köp ğin maceraları...

Burjuvazi, eceli gelmiş köpek gibidir ... Şunun şurasında zaten ömrümün sonu göründü, bari günümü gün edeyim diyor. Burjuvazi yalnızca gününü gün ediyor. İşçi sınıfı ve Kürt-Türk tüm emekçiler için bugün yaşam zor ama onları pırıl pırıl bir gelecek bekliyor. Ve bu gelecek için kavga yükseliyor! Gelecek onun için savaşanlarındır!

Başlık biraz masala benzedi ama anlatacaklarımız gerçek. Son sıralardaki bazı olayları örnek verip, bunlardan çıkan sonucu vurgulayacağız.

İlk örnek günlük yaşamdan.

"Kayseri'de hidrolik fabrikası sahibi 'traktör kralı' Emin Hattat'ın yeğeni, fabrikatör Mehmet Hattat'ın oğlu İbrahim Hattat, iki arkadaşıyla Kumburgaz açıklarında sürat denemesi yaparken zıpkınla balık avlayan 13 yaşındaki Hüseyin Ersu'nun üstünden geçip parçalanarak ölmesine neden oldu." (*Hürriyet,* 13 Eylül 1986)

Gazetede Kumburgaz "açıklarında" deniyor ama olay, sandalların bağlandığı dubaların orada, denizin insanboyu derinliği aşmadığı kıyıda oluyor. Sürat "denemesi" yapılan teknenin motoru 190 beygir gücünde! Motoru kullanan genç ise ehliyetsiz! Ve bu motor 20 gündür aynı kıyıda, aynı şekilde dolaşıp duruyormuş!

Herşeyin soruşturulduğu, işçinin, memurun tüm geçmişinin araştırıldığı bir memlekette, şikayete rağmen 20 gün boyunca kimse gelip ne oluyor dememiş! Neden? Çünkü motor Hattat malikanesine ait!

Tehlikeli gidişe 20 gün boyunca müdahale edilmediği gibi, olaydan sonra savcının tutumu da tam anlamıyla illettir. Parçalanan çocuğun babası şöyle anlatıyor:

"Ben Kumburgaz'a gittikten üç saat sonra savcı olay yerine geldi. Motor oğlumun sol tarafını parçalamış, kolunu koparmıştı. Savcının geldikten sonra ilk sorusu, sertçe, denize giren oğlumun kimliğini neden yanında taşımadığı oldu. Sonra da, ben nüfus yerine kayıtlı olduğu yeri hatırlayamadığım için azarladı. 'Sen ne biçim babasın, oğlunun kayıtlı olduğu yeri dahi bilmiyorsun' dedi." (*Milliyet,* 13 Eylül 1986)

Devletin sözcüsü gelip, olaydan sonra bile suçluyu azarlamıyor da, zengin bir burjuva ailenin şımarıklığına kurban giden çocuğun babasını azarlıyor! Yani yalnızca burjuvalar değil, devlet de çekilmez bir şımarıklık içindedir.

Nitekim, ikinci örnek:

Ankara'da, Çankaya'nın ORAN sırtlarında milletvekillerine 400 lüks villa yapılıyor. Bunlardan 138'i tamamlanmış. Yatak odası takımları İtalya'dan getirtilmiş. Koltuk takımları ve halılar özel olarak yaptırılmış. Bütün bunların giderleri de TBMM bütçesinden çıkmış!

Konut ve kira sorununun milyonlarca emekçiyi kırıp geçirdiği Türkiye'de, halktan toplanan paralarla milletvekillerine lüks villalar yapılıyor. Şımarıklığa bakın! Bu yetmiyormuş gibi, tam bu villaların bir kısmı dağıtılacağı sırada, milletvekillerinin, maaşlarını az bulduklarına ve 900 bin TL. maaş istediklerine ilişkin söylentiler çıkıyor. Gazeteciler bu konuyu Karaduman'a soruyorlar. Aldıkları yanıt da ilginç:

"Şüphesiz ki özel sektörde milletvekillerinden fazla ücret alan kişiler de vardır. Ama bugün ülkemizin şartlarını dikkate aldığımızda, milletvekillerinin maaşlarını yeterli seviyede görüyoruz." (*Hürriyet,* 3 Eylül 1986)

Karşılaştırma "millet" ile değil özel sektördeki yüksek maaşlılarla yapılıyor. Milletvekillerinin, milletin şımarık burjuva sınıfının vekilleri olduğu artık aşikar bir olgudur!

Geldik üçüncü örneğe ki, bu, devletin şımarıklığının baş örneklerinden "Başbakan" Özal! Yaptığı şımarıklıklardan, son sıralara düşen yalnızca bazılarını sıralayalım.

Aliağa'nın Helvacıköyü'nde Sabri İlbağ adlı bir işçi Özal'a, ANAP İzmir adayı Atilla Yurtçu'nun fabrikasında 41 bin liraya çalıştığını söyleyince, aldığı yanıt: "Çok bile alıyorsun."

Böyle çekilmez bir şımarıklık örneği veren başbakan, İstanbul'da ANAP'ın 6. Bölge adayı, faşist eğilimli Hüsnü Doğan'dan söz ederken bakın ne diyor:

"Adayımız dayımın oğlu benimle birlikte yetişti. Babası küçük yaşta öldü. Bizim terbiyemizi aldı. Şimdi Tarım, Orman ve Köyişleri Bakanı. Bundan daha iyi aday bulamazsınız." (*Cumhuriyet,* 1 Eylül 1986)

Bir kez, Özal'ın kendisi düpedüz terbiyesizdir. İkincisi, böyle bir propaganda düpedüz terbiyesizliktir.

Bingöl'de de "bize oy verirseniz yatırım yaparız" diye yine şımarıkça tehdit savuran (*Hürriyet,* 8 Eylül 1986) Özal'ın son bir şımarıklık örneği ise, açız diyen bir işçiye takındığı tutum oldu.

Ankara'da Sincan'ın İstasyon Mahallesi'nde MKE'de ihaleli işçi olarak çalışan Durmuş Ünal, Özal'a, "28 bin lira maaş alıyorum, 22 bin lira ev kirası veriyorum, 6 bin lira ile nasıl geçinirim, izah eder misiniz?" diye sorunca, Özal'dan "yalan söylüyorsun" yanıtını aldı. Bu da yetmedi. Özal, "aç olan ayakta durabilir mi?", "senin reyine ihtiyacım yok, hadi yürü" gibi sözler etti.

Açıktır ki, başta Özal olmak üzere burjuva sınıfı ve devleti çekilmez bir şımarıklık içindedir. Vurgulamak istediğimiz bunun anlamıdır: Burjuvazi, eceli gelmiş köpek gibidir... Şunun şurasında zaten ömrümün sonu göründü, bari günümü gün edeyim diyor.

Gerçekten de bugün burjuvazi yalnızca gününü gün ediyor. Bugün işçi sınıfı ve Kürt-Türk tüm emekçiler için yaşam zor ama onları pırıl pırıl bir gelecek bekliyor. Ve bu gelecek için kavga yükseliyor! Gelecek onun için savaşanlarındır!

S. Günbudak

Burjuvazinin halkın canıyla oynamaya ne hakkı var

Bu daha ne kadar sürecek

12 Eylül öncesinde, devrimci durum günlerinde, tüm burjuvalar, koro halinde "anarşi günde bilmem kaç can alıyor" diye bir karşı-devrim propagandası tutturmuşlardı.

Faşist darbe can güvenliği gerekçesini kullanarak gelmişti. Kendisi binlerce devrimcinin, işçinin, emekçinin kanına girdi. Faşizm çözüldü, bu kez ANAP hükümeti baskıyı, işkenceyi sürdürdü.

Bu iktidarların bunca yıl içinde kan dökerek yarattıkları bugünkü Türkiye şöyle bir Türkiye'dir:

Türkiye'de yılda en az 244 kişi açlıktan ölmektedir.

İntihar edenlerin sayısı günde 3 gibi korkunç bir rakama yükselmiştir.

Ülkede Malta humması, sarılık, sıtma, kolera, tifo, kuduz gibi Ortaçağ artığı salgın hastalıklar kol gezmektedir.

Yalnızca iki gazeteyi tarayarak elde ettiğimiz sonuçlara göre, geçtiğimiz Eylül ayında trafik kazaları 236 can almıştır. Yaralı sayısı ise 528'dir.

Onlar "anarşi şu kadar can aldı" diye halkımıza faşizmi dayattılar.

Halkımız böyle daha ne kadar hastahane kuyruklarında sürünecek.

Şimdi Türkiye halkı, baskı ve işkencenin yanı sıra, çağdışı hastalıklarla, trafik kazalarıyla, iş kazalarıyla, dayattığı açlık koşullarıyla her gün oluk oluk kanını akıtanlara devrimi dayatacaktır. Türkiye'de artık canımız da devrimin ucundadır.

Gelecek onun için savaşanların!

Başarının anahtarı bizdedir

Ülkede olanaklar hızla bizden yana değişiyor. Tam durum böyleyken partimizin III. Konferansı toplanıp yolumuzu aydınlattı. Hedeflerimizin ne olduğunu ortaya koyduk. Şimdi sıra bunları başarabilmekte. Doğru söylemek tek başına bir işe yaramıyor. Önemli olan bu doğruları enerji sarfederek, özveri göstererek hayata geçirmektir.

Yoldaşlar,
10. Özveri Taarruzumuza coşkuyla başlıyoruz.

Gelenekselleşen bu eylemimiz her yıl ayrı koşullarda, ayrı ortamlarda gerçekleştirildi. Kısaca dönemlere ayırırsak, 1977'de başlayan ilk taarruzlar devrimci durumu görerek, devrime ilerleyebilmek içindi. 1980'de gericilik döneminin başlamasıyla, dönemin karanlığına karşı taarruza geçildi.

Her taarruzda gelişerek bugüne geldik.

Her taarruz bir öncekinden başarılı olmalı, bu yılki taarruz ise hepsinden başarılı olmalıdır.

Ülkede olanaklar hızla bizden yana değişiyor. Tam durum böyleyken partimizin III. Konferans'ı toplanıp yolumuzu aydınlattı. Hedeflerimizin ne olduğunu ortaya koyduk. Şimdi sıra bunları başarabilmekte. Doğru söylemek tek başına bir işe yaramıyor. Önemli olan bu doğruları enerji sarfederek, özveri göstererek hayata geçirmektir.

Özveri taarruzu denince akla yalnızca mali yön geliyor. Oysa partimiz açısından özveri taarruzunun üç önemli yönü var:

Birincisi mali yön. Devrim yapacağız. Devrimi başarıya götürmek, düşmanı yenmek için mali olanak gerek. Bunun da kaynağı komünistler, sempatizanlar, ileri işçilerdir.

Başarıya ulaşmanın anahtarı bizim elimizde, işçi sınıfının gönlünü, kafasını fethetmekte. Bunun için özveri taarruzunun anlamını, gerekliliğini hem kendimiz kavramalıyız, hem işçi çevreye iyice kavratmalıyız.

Ikincisi, eğitim. Özveri taarruzunu, devrimi, dünyanın nasıl değişeceğini anlatacağız. Eğer toplu eğitimlerin yanı sıra kendi kendimize çeki düzen verebilmek için, eksik gördüğümüz yanlarımızı geliştirmek için kendimiz çaba sarfetmezsek, hiçbir güç bize yeterince destek olmaz. Önce kendimize iş düşüyor.

Üçüncü yön yığın bağları. Yukarıda anlatmaya çalıştığım gibi, devrimi başarıya götürebilmek işçilerin gönlünü ve bilincini kazanma sorunudur. Yalnızca ileri işçilerin partide örgütlenmesi değil, işçiden komünist partisine maddi, manevi her türlü desteği sağlama sorunudur.

Bunu başarabilmek için onlarla birlikte çalışmalı, o insanları yakından tanımalı, en önemlisi ev ziyaretleri yapmalı. O insanları evlerinde, kendi yaşamları içinde de tanımalıyız. Bu yollardan ilerleyip onların gönlünde yer alabilirsek işçilerin yapmayacağı hiçbir özveri yoktur. Bizim özveri taarruzlarında, yoldaşların vereceği ya da yapacağı taahhütler kadar, işçiden birkaç kuruşu komünist partisine verebilmesini sağlamak da önemlidir.

Tek tek hünerli elleri ve bilinçleri birleştirip toplu hareket etmeyi öğrenmeliyiz ve öğretmeliyiz. III. Konferans'ta belirtildiği gibi tüm partililer kendine çeki düzen vermelidir. Her akşam kendi kendimize sormalıyız. Ben bugün partimin çıkarları için, komünizm için ne yaptım? Kendi kendimizi kandırmadan, vicdan azabı duymadan kendimizi memnun edici cevap verebiliyorsak ne mutlu bize.

Haydi yoldaşlar, üç ay boyunca eksik bıraktığımız bütün yanlarımızı geliştirerek dünya devrimine katkıda bulunmak için ileri!

Gelecek onun için savaşanların!

Z.H.

Hünerli eller

Değerli Yoldaşlar,
Birkaç gün önce Türkiyeli birkaç faşistin fiili saldırısı sonucu çıkan kavgada sağ elimin baş parmağı kırıldı. Parmağım alçıya alındığından, sizlere bu mektubumu sol elimle yazmak zorunda kaldım. Hücremden dışarı çıkartmayıp, beni kimse ile görüştürmediklerinden, mektubumu başka bir arkadaşa da yazdıramadım.

Bu yüzden yazım böyle bölük pörçük, düzensiz ve biçimsiz olduğundan dolayı sizlerden özür dilerim.

Sol elimle bu mektubu sizlere yazmak, deveye hendek atlatmakdan daha zor geldi. İnanın ve çok gülmeyin, çünkü doğduğumdan bu yaşıma kadar (yaş 29), sol elimle, bırakın mektup yazmayı, bir cümle bile yazmamıştım. Amma da zormuş yahu!

Neyse.

Yoldaşlar, partimizin şanlı geleneği özveri taarruzu nedeniyle, cezaevinde hücremde, bir aya yakın emek vererek işlenmiş kartları gönderiyorum. Bu el ürünleri de özveri taarruzumuza benim katkım olsun. İşlenmiş ve çeşitli slogan ve yazılarla donattığım bu kartları bir fiyat biçip yoldaşlara, sempatizanlara satabilirsiniz.

Yaz taarruzu komünist kişiliği geliştirme sınavıdır!

Savaşımımızda başarılarımızın devamını yoldaşça duygularımla dilerim. Bu arada özveri taarruzu için uyarladığım bir de şiir gönderiyorum.

Yoldaşça selam ve sevgilerimle.

Sezai Öz, "Hücremden"
Almanya-Bruchsal Cezaevi

Özveri taarruzuna dair

He hey de hey
İşçinin Sesi bu
He hey de hey hey
Korkmaz kimse
He hey de hey hey
Özveri taarruzu mu yaptık
He hey de hey hey
Kaçmaz kimse
He hey de hey
Partim canımdır
He hey de hey hey
Canım feda partiye
He hey de hey hey
İkrarından dönen mi var
He hey de hey hey
Yazık dönene
He hey de hey
Mapusa mı düştük
He hey de hey hey
Yılmaz kimse
He hey de hey
Özveri mi yaptınız
He hey de hey hey
Selam sizlere

Sezai Öz,
"Hücremden" Almanya Cezaevi

İşçinin Sesi'nden yoldaşımıza:

Haklı olarak el yazın bozuk, ama önemli olan yazdıkların, yaptıklarındır. Sağ elin alçıdayken sol elinle bize mektup yazman çok güzel. Yazdığın mektup çok güzel. Şiirin çok güzel. El emeği göz nuru ile yaptığın kartlar ise çok çok güzel. Hem kırık eline sağlık dileriz, hem de *herşey için* eline sağlık deriz.

Güney Afrika devrimi işçi sınıfının özverisi üzerinde yükseliyor.

İşçiler daha büyük özv ril re hazır

Siyah maden işçileri, bir hafta önce Kinross altın madeninde "iş kazası"nda katledilen yoldaşlarını 24 Eylül'de,. Maden İşçileri Sendikası'nın (NUM) düzenlediği açık hava toplantısında andılar. Toplantıya Winnie Mandela da katıldı.

Sendikanın bir futbol stadında yapılan toplantısına, sıkıyönetim yasağına rağmen 5 binden fazla maden işçisi katıldı. Polis büyük bir gücü stadın etrafına yığdı ama ırkçı rejim işçilere saldırmayı göze alamadı.

Maden işçilerinin toplantısına katılan Winnie Mandela da sıkıyönetim yasağını dinlemedi ve bir konuşma yaptı. Winnie Mandela, maden işçilerine ülkenin zenginliklerini onların çıkardıklarını ve özgürlüklerin altın anahtarının ellerinde olduğunu söyledi. Irkçı rejim için altınları, elmasları çıkarmayı durdurdukları zaman özgür olacaklarını söyledi. Winnie'nin, o güne kadar halkın özgürlüğü için büyük özveriler yapıldığını, canlar feda edildiğini ama devrimin utkusu için daha büyük özveriler gerektiğini vurguladığı konuşmayı işçiler büyük coşkuyla karşıladılar.

NUM Genel Sekreteri Cyril Ramaphosa, "kan emicilerin katlettiği" yoldaşlarını anmak ve katliamı ve kapitalizmi lanetlemek için 1 Ekim'de yapılacak greve tüm işçileri aktif katılmaya çağırdı.

Maden işçilerinin, ırkçı rejimin gözü önünde, onun yasaklarını parçalayarak yaptığı bu toplantı, işçi sınıfının kararlılığını ve büyük özverilere hazır olduklarını bir kez daha gösterdi. Güney Afrika devrimi işçilerin özverisi üstünde yükseliyor.

ABD ve yerli gericiler devrime karşı türlü saldırılar tazgahlıyorlar.

Nikaragua devrimi halkın kalbinde kök salmıştır

Bütün saldırılara rağmen, Sandinista hükümeti halkı silahlandırıyor, eğitiyor. Sınır bölgelerinde halk üretim yaparken silahını yanından ayırmıyor. Devrimci dönüşümler, kaybolmayan devrimci coşku ile zor koşullar altında gerçekleştiriliyor. ABD emperyalizmi halkın kalbinde kök salmış Nikaragua devrimini yenemeyecektir.

Nikaragua devriminin kazanımlarına yöneltilen saldırılar son aylarda yoğunlaştı.

ABD emperyalizminin Nikaragua halkına karşı, karşı-devrimci Kontralara yaptığı askeri ve maddi yardımların dışında, doğrudan askeri müdahalesi konuşulmaya başlandı. Ayrıca ülke içindeki burjuva partileri ve Katolik kilisesi de Sandinista hükümetine düşmanca saldırılarını arttırdılar. Tüm bu saldırılara karşı, Sandinista hükümeti bir yandan halkı silahlandırıyor, vargücüyle devrimi ilerletme savaşımı veriyor, diğer yandan da dost ülke ve halkların desteğini harekete geçiriyor.

ABD emperyalizmi, Nikaragua devrimine ta başından beri düşmandı. Ama son dört yıldır, karşı-devrimci Kontralara askeri ve maddi yardım yağdırdı. Kontraların silahlı saldırıları ve ekonomik ambargo ile Sandinista hükümetini ekonomik ve siyasal olarak yıpratıp, ülke içindeki işbirlikçileriyle birlikte devrimi yenilgiye uğratabileceğini düşündü. Ama hesabı tutmadı.

1984'te yapılan Batıda görülmeyecek kadar demokratik seçimlerde, Sandinista hükümeti yine ezici çoğunlukla iktidara geldi. Devrimden sonra da silahını bırakmayan halk devrimin kazanımlarını korudu. Kontraları askeri olarak yenilgiye uğrattı. Ülke içindeki muhalefet de bir tehlike oluşturamadı.

Nikaragua halkının, devrime kararlı bir şekilde sahip çıkmasıyla Kontraların çözülmesi, ABD emperyalizmini daha da saldırganlaştırdı. Geçtiğimiz haziran ayı içinde ABD Kongresi, ardından Senatosu, Reagan'ın Kontralara 100 milyon dolar yardım paketini kabul etti. Herkesin bildiği gibi bu yardım 100 milyon dolarla sınırlı kalmayacak, Pentagon ve CIA bütçelerinden, çok daha fazlası Nikaragua'daki devrimi yenmek için harcanacaktır. Hatta harcanıyordur. Ama tüm bunlar, Reagan hükümetinin Nikaragua siyasetini meşrulaştırdı, elini rahatlattı.

Son haftalarda ABD, Honduras ve Kosta Rika'da üstlenen Kontralara milyonlarca dolar değerinde askeri malzeme ve yiyecek yığdı. Honduras'ın başkentindeki CIA merkezi güçlendirildi. Başkent yakınlarındaki Palmerala Amerikan Hava Üssü'ne çok sayıda komando gönderildi. Çok sayıda "sivil" Amerikalı Honduras'a giriş yaptı. Bütün bu yeni gelişmelerin yanında, Honduras elçisi John Ferch, "ABD siyasetini iyi uygulamadığı" için görevinden alındı.

Ferch, Reagan hükümetinin Kontra saldırılarının ve ekonomik ambargolarının tek başına sonuç vermeyeceği kanaatine vardığını ve yeni hazırlıkların mantığının doğrudan askeri müdahaleye uzanacağını açıkladı. Ferch, dünya kamuoyuna yaptığı bu açıklama ile ABD saldırganlığı ilk elden neye soyunduğunu duyurmuş oldu.

ABD emperyalizminin bu yeni hesabı da tutmayacaktır. Bugün Kontralar, Nikaragua sınırı boyunca, Honduras devletinin büyük bir toprak parçasını işgal etmiş durumdadırlar. Bu toprak parçasına da "Yeni Nikaragua" adını verdiler. Honduras halkını kendi ülkelerinde göç etmeye mecbur bıraktılar. Honduras halkı bu durumdan hoşnut değildir. Amerikancı Honduras hükümeti bile ABD'ye tam desteğini veremiyor. Kosta Rika'da da halk Kontraların ülkelerinde kalmasından rahatsız oluyor.

Tam da bu yüzden, Reagan hükümeti süratle Kontraları eğitiyor ve istiyor ki Kontralar Nikaragua içinde bir kasabayı ele geçirsinler. Bu kasabayı üs yapsınlar. Böylece Kontralar güçlerinin büyük kısmını Honduras ve Kosta Rika'dan çekerek, bu iki ülkedeki hoşnutsuzluğu azaltacaklar. Reagan da Kontraların askeri gücünün yeni yardımlarla arttığını kanıtlayacak ve başka yardımların kapısını açabilecek. Morali yüksek Kontralar da Nikaragua içinde yeni saldırılara girişecekler.

Ne var ki, Kontraların Amerikan eğitim subayları bile, iyi eğitilmiş ve inançlı Nikaragua ordusu, halkı karşısında Kontralara başarı şansı tanımıyorlar. Varolan bu durumda Reagan hükümetinin saldırgan siyaseti sürdüğü sürece, ABD'nin Nikaragua'ya karşı doğrudan saldırısı kaçınılmaz olarak gündeme gelebilir.

Yıllardır, Kontraların saldırısı ve ABD'nin ekonomik ambargosu, Nikaragua ekonomisine zarar verdi, devrimci dönüşümleri yavaşlattı ama durduramadı. Nikaragua'daki burjuvalar, devrime yönelen saldırıları gözardı edip, Sandinista hükümetini başarısızlıkla suçluyorlar. Parlamentodaki altı muhalefet partisinden beşi, eğer hükümet burjuva muhalefetle uzlaşmazsa anayasa tartışmasına katılmayacaklarını açıkladılar.

Bütün bu saldırılara rağmen, Sandinista hükümeti halkı silahlandırıyor, eğitiyor. Sınır bölgelerinde halk üretim yaparken silahını yanından ayırmıyor. Devrimci dönüşümler, kaybolmayan devrimci coşku ile zor koşullar altında gerçekleştiriliyor. Halk yeni anayasa hazırlanışına aktif biçimde katılıyor. Sandinista hükümeti, kullanabildiği her uluslararası platformda ABD'nin saldırganlığını teşhir ediyor, dost ülke ve halklarının desteğini alıyor.

Önümüzdeki günlerde olaylar nasıl gelişir bilinmez, ama bildiğimiz birşey var ki ABD emperyalizmi halkın kalbinde kök salmış Nikaragua devrimini yenemeyecektir.

Ahmet Fırat

Pakistan'da burjuva muhalefeti uzlaşmaya gidiyor ama

Ziya rejimine karşı halk hareketi yükseliyor

"Güdümlü demokrasi" planı yalnızca burjuva partilerinin liderleri ile sınırlı olsa, "işler iyi gidiyor" demek olasıdır. Kapitalist düzeni korumak için sınıf güdüsüyle bile, burjuvazi kendi içinde kavga dövüşle anlaşıyor. "Güdümlü demokrasi" planına en büyük tehlike, ezilen ve sömürülen halktan geliyor. Son aylardaki olayların içinde Pakistan halkı, burjuva muhalefeti tanıyor, kendi gücünün farkına varıyor.

Pakistan'da kadınlar Şeriat kanunlarına karşı seslerini yükseltiyorlar.

Ziya ül-Hak rejimi, Pakistan Halk Partisi (PHP) lideri Benazır Butto'yu üç hafta tuttuktan sonra serbest bıraktı. Benazır Butto'nun da içinde bulunduğu, Demokrasiyi Yeniden Kurma Hareketi (DYKH),hükümet 20 Eylül'e kadar yeni seçim gününü belirlemezse, ulusal çapta yeni bir kampanya başlatacağını açıkladı.

Burjuva muhalefet, bu tür kararları, gerek ülkede, gerek kendi içindeki güç dengelerine göre belirliyor. Ama burjuva muhalefetin bu belkemiksizliğine rağmen, halkın protesto eylemleri birçok kasaba ve şehirde sürmekte ve hükümet itibarını yitirmektedir.

Burjuva muhalefet içindeki çelişkiler

Benazır Butto'nun Pakistan'a dönüşüyle birlikte, kendisine DYKH ve PHP içinde muhalefet başlatılmıştı.

DYKH içindeki diğer partiler PHP'nin kısa sürede güçlenmesinden korktular. DYKH'nın kazanacağı iktidarın, PHP'nin iktidarı olacağını görünce Benazır'ı bencillikle suçladılar. Nitekim Ziya ül-Hak rejimine karşı yapılan kampanyada bazı partiler geri durdular. PHP'nin, Benazır Butto'nun tutuklanması ile gelişen eylemlerine ciddi destek vermediler.

PHP içinde de, Benazır Butto'ya muhalefet yükseldi. Sonunda, Zülfikar Ali Butto'nun yakın arkadaşlarından G. M. Catoyi ayrı bir parti kurdu. Söylentilere göre, Ziya ül-Hak Catoyi'ye başbakanlık teklif etmiş ve onun kabul etmesi bekleniyormuş.

Benazır Butto'nun liderliğini beğenmeyen bazı küçük partiler arasında DYKH'dan ayrılıp Catoyi ile birlikte tutum alma eğilimi güçleniyor. Böylece Catoyi başbakan olursa onlar da iktidardan pay almayı düşünüyorlar.

Ziya ül-Hak'a karşı, 14 Ağustos Bağımsızlık Günü ile başlayan eylemler, halkın aktif katılımına rağmen DYKH'nın bu dağınıklığından dolayı başarılı sonuç vermedi. Burjuva muhalefetin koyduğu 20 Eylül tarihi de geçti, Ziya rejimine karşı ülke çapında ciddi bir kampanya başlatılmadı.

Ziya ül-Hak rejimi "saygınlığını" yitiriyor

Ziya ül-Hak rejimi, tüm partilerin katılacağı seçimlerde çoğunluğun PHP'ye oy vereceğini görüyor. Erken seçimlerden korkuyor. Bunun için seçimlerin erkene alınmayacağını, 1990'da yapılacağını söylüyor. Bir yandan 1987'de yapılacak mahalli seçimlere partileri katmamak için çabalıyor, öte yandan da PHP'nin ve DYKH'nın gücünü bölme düşüncesiyle muhalefet partileri ile görüşmeye hazır olduğunu söylüyor.

Halkın yükselen savaşımından korkan bazı burjuva partileri daha şimdiden pazarlığa hazırlanıyorlar. Burjuva muhalefetin bu doğal belkemiksizliği, sınıf güdüsü ile kapitalist düzeni koruma çabasından kaynaklanıyor. Burjuva muhalefet, yakında görevinin yükselen halk hareketini kırmak olacağını görüyor. Bugünden, el altından Ziya rejimini koruyor.

Ziya rejimi, burjuva muhalefetin bu ikiyüzlü siyasetinden yararlanıyor. Kendi rejimini, devleti güçlendiriyor. Parlamentoda çoğunluğa sahip olan Pakistan Müslüman Birliği (PMB), kadın konusundan başlayarak şeriat kanunlarının geçmesi için çabalıyor. Devleti iyice gericileştirmeye çalışıyorlar.

Şu anda iktidardaki Muhammed Khan Cuneco hükümetinin hiç saygınlığı kalmadı. Sind ve Pencap bölgelerinde hükümet aleyhtarı gösteriler eksik olmuyor. Bazı kasabalarda gece sokağa çıkma yasağı var. İşlenen adi suçlarda büyük artış oldu. Karaşi'de uçak kaçırma olayında 21 kişinin ölmesi, 1 Iraklı ve 1 Sovyet diplomatının öldürülmesi hükümetin uluslararası itibarını ciddi şekilde sarstı. Başbakanın Sind bölgesinde yaptığı geziler sırasında, bir bakanın makam arabasındaki bayrağı yırtıldı, üst düzeyde bir PMB yöneticisine halk içinde tokat atıldı.

Ziya ül-Hak'ın, hükümetin itibarını arttırmak için ne yapacağını zaman gösterecektir. Ama görünen şudur ki, Ziya ül-Hak, "güdümlü demokrasi" planını hayata geçirmek, itibarını arttırmak için özel çaba harcıyor.

Halk hareketi yükseliyor

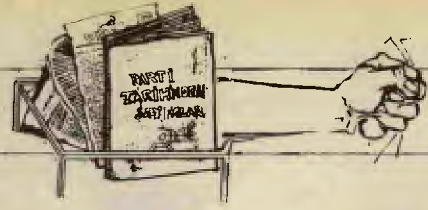
"Güdümlü demokrasi" planı yalnızca burjuva partilerinin liderleri ile sınırlı olsa, "işler iyi gidiyor" demek olasıdır. Aynı zamanda silahlı kuvvetler komutanı olan Ziya ül-Hak, sıkıyönetim ilan etmiyor, burjuva muhalefet partileri de yasal sınırları fazlaca zorlamıyor, devletin gericileştirilmesine seslerini pek yükseltmiyorlar. Kapitalist düzeni korumak için sınıf güdüsüyle, burjuvazi kendi içinde kavga-dövüşle anlaşıyor.

"Güdümlü demokrasi" planına en büyük tehlike, ezilen ve sömürülen halktan geliyor. Son aylardaki protesto eylemleri, silahlı çatışmalar, polisin saldırıları gibi olayların içinde Pakistan halkı, burjuva muhalefet partilerinin nereye kadar demokrasiden yana olduklarını görüyor, kendi gücünün farkına varıyor.

Burjuva muhalefet partilerinin frenleme çabalarına rağmen, rejime karşı gösteri ve eylemler Ziya ül-Hak'ın güçlü olduğu Pencap bölgesinde de hızla yayılıyor.

Halkın yükselen bu hareketini Benazır Butto gibi burjuva liderlerine boğdurmamak devrimcilerin önünde duran en acil görevdir. Bu da Pakistan'daki demokrasi kavgasını halk devrimine bağlamak ve işçi alternatifini güçlendirmekle gerçekleştirilebilir.

Ahmet Fırat

1930 yılında yayınlanan İnkilâp Yolu'ndaki yazıları vermeye devam ediyoruz

Kemalist zındanlarından bir feryat*

Kürt derebeyleri hapiste bile ağalık davasında

*)Birçok kommunist mücahitlerini, Ankara diktatorlerinin, şark vilayetleri zındanlarında işkenceler içinde çürüttükleri okuyucularımızın malumudur. Bu yoldaşlarımızdan aldığımız çok dikkata şayan bir mektubu sütünlarımıza dercediyoruz. Bu mektupta verilen malumatın kıymeti bugünlerde bir kat daha ziyadeleşmiştir. Zira o bize bir taraftan o havalideki burjuva zındanlarının açıklı bir tasvirini verirken, diger taraftan son isyan vesilesi ile nazarlar kendilerine çevrilmiş olan kürt derebeylerinin gündelik hayattan alınma bazı hususiyetlerini bize gostermektedir.

Aziz yoldaşlar.

Zından idaresinin bizi canımızdan bezdiren, keyfî ve barbarca muameleleri yetmiyormuş gibi, geçen gün de kemalist burjuvazinın mümessillerile el ele haraket eden kürt ağalarının vahşiyane bir tecavuzlerine maruz kaldık. Hiç yoktan bir vesile ıcat ederek iradeden mahrum bendelerini üzerimize saldırdılar. Çocuk denecek arkadaşlarımızdan herbirinin üzerine 7-8 kişi birden atılıyordu. Neticede birimizin kolu, birimizin bacagı kırıldı; bir yoldaşımızın da gözü patladı. Bu alçakça tecavuz resmî memurların gozleri önünde cereyan etti. Bizi maddeten imha için aralarında anlaşmış oldukları belliydi.

Esasan burada gardiyanlar yalınız hapishaneye esrar iskambil kâğıdı ve kâçak çıgara kâğıdı sokmak vazifesile mükelleftirler. Iceriye müdür giremez. Ancak agalarla her hususta mutabık olan bir sergardiyan girebilir. Gardiyanlar idareden ziyade ağaların emrinde çalışırlar. Hatta — belki hayret edersiniz — kürt paryasına bir köpeğe bakar gibi bakmağa alıstırılmış olan jandarma neferleri bile, başta bankada parası bulunduğu söylenen ve buralarını yirmi senedir soyup suğana çevirdiği hikâye edilen başçavuşları olmak üzere, zabitlerinden zıyade, iktisadi tabiiyetlerinde bulundukları ağalara mutidirler. Bir misal:

İki gün evvel bir "tahariyat" yapıldı; zira yakında müfettiş gelecekmiş. Bütün odalar ve ustlerbaşlar arandı. Sözüm yabana doğru ve vazifeşinas görünemek istiyen cavuşun sesini ışitiyoruz:

— Tuh ... Allah belanızı versin! Gördün mü müdür bey? Pencereden ıçeriye biçağı attığını görüyor da, şu gardiyan olacak herif görmemezlikten geliyor ...

Nihayet bizim odamıza da geldiler. Kitaptan başka birşey bulamıyacaklarını bildiklerinden bir iki köşeyi karıştırdılar ve defolup gittiler. Şayanı dikkat nokta: bütün odalar alt üst edildiği halde, karşıdaki ağaların odasının eşiginden içeriye bile girilemedi. Halbuki oradan, aransa, kasatura bile çıkarılabilir. Fakat orası Yıldız kumarhanesi gibi, asillerin devam ettiği mahrem ve dokunulmaz bir köşedir.

Mamafi bu hiçbir memlekette olmadığından daha mütereddi gözüken "aga" gürubunun bütün kahramanlıkları palabıyıklarından öteye geçmez. Dışarıda oldugu gibi içeridede bu heybetli heriflerin bütün marifetleri (yolkestirmeleri, köyyaktırmaları, bir orospu ıçin bir muallimi kırk parca ettirmeleri, ve ılah ...) — o romanlarda gördüğümüz şövalyeler biçiminde — kendi kılıçlarına, kendi pazılarına güvenir şekilde degil. Bunlarda mahut "asılzadelik" namusunun zerresini göremezsiniz. Burada ağalık, igrenç manasıla "kancıklıktır". Bütün vahşetlerini zavallı kürt paryasına dikte ederek yaptırırlar. Sonra parya hapishanede açlıktan kıvranırken,o dışarıda kozmetikli bıyıklarını kıvırır ... Kelli felli babacanların, başta kemaliye kalpak, ayakta şıpıtık terlik, arkada ibrigini bir parya, havlusunu bir parya, kapotını bir parya taşırken, onun — aganın — bayram sokağında emsali kalmamış olan nazeninlerin edasıla, entarisini kaldırarak ve beyaz ıç donunu göstererek, ördek gibi kırıta kırıta bir helaya gidişleri var... Originalmı original ... biz bu komedyayı burada her gün bol bol seyretmekteyiz.

İşte diyalektik hayatın zarurî tecellileri, bu muthikelerin facialara donmek istidadında görünüyor. Burası gaya kuyusunun alası ... Kör bir tuzak: Vak'anın zabıt varakaları gideli on gün oldu el'an cevap yok. Şimdiye kadar bir tek istidanın numerasını — yani hakıkatan merciine gönderildigini — öğrenemedik. Bu şerait dahilinde — bizzat bazı illegal tertibat almazsak — ölümümüzden bile kimsenin haberi olmıyacak.

Resmî, gayri-resmî muhiltin karaktersizliği, anarşisi ve müraîliği, burada olduğu kadar, hiçbir yerde aşikâr degildir. Idare yüzümüze karşı işi mahkemeye vereceğini, kendisinin şahit idügini atup tutarken, arkamızdan sergardiyanı kovuş kovuş gezdiriyor: bizim dinsiz vatansız, muzir ve ilah olduğunuzu, ağaların adamlarile birlikte propaganda yapıyor. Şapkayı basına geçirmeği keller — Ergani demir yolu inşasının durması üzerine, hükümetin Kürdistanı İngilize sattıgını herkese işaa eden; ne yeni ne eski türkçeyi kekelemesini bilmediği halde, ingilizceyi öğrenmek isteyen kürdistan derebeylerile Cumhuriyet idaresi el ele kommunistleri kötülemekteler ... Bu bir az tuhaf olmakla beraber çok tabiidir: onlar arasındaki fark, onlarla bizim aramızdaki fark yanında hiç kalır ... Daha tuhafı bizi burada yoksul köylu önünde başka türlü "fena" gösteremiyeceklerini anıyanlar, merkezî hükümet adamları oldugumuz hakkında imalara kadar kalkıştılar.

Hulasa *her sopayı o yediği halde hiçbırşey elde edemiyen* kürt paryası, ağalığı kaldırmaktan acız olan merkezî hükümetin bol bol düsmanıdır. Onun aynı zamanda, şeriatı getirecek olan, ingilterenin bol bol dostu aşıkı olarak yetistirilmesi de bu derebeylik — burjuva piçliği muhitinde bir emri vakidir. Ve ileri bir unsur oldugumuzdan dolayı aleyhimizde hazırlanan suikastlar bunun küçük olduğu kadar manidar delillerinden biridir.

Burjuvazinin bizi buralara "sürmesi" bir taraftan da umit edilmiyecek kadar faydalı oldu. Bu "gayya kuyusu" hakkında zan edildiğinden pek fazla cahilmişiz. Evet binnazariye tahmin ettigimizin belki aynine yakın bir vaz'iyet ... Fakat buradaki ictimaî münasebetler, burjuva rejiminin de aşılanması ile, öyle melez bir ucube halindedir ki gayritabiiliği tabiiliğinden daha büyük. Kropotkinin "cinayet darülfünunu" dediği hapishaneler, bir taraftan da ictimaî yıkılışların arap saçı bir laboratoindır ... Burjuva idaresinde sınıf mücadelesinin aldığı nezaket yüzünden, İstanbul hapishanesi daha ziyade serseri-proletaryanın karanlık bir dehlizi halindedir. Fakat derebeyliğin, hatta aşiret ve köcebeliğin henüz dip diri olduğu bu yerlerde, burjuva kanunlarının tasfiye etmek istedıgı, ictimaî munasebetler, kürt paryasının en hayatî zaruretlerinin tezahürleri gibi alına bilir. Buna mebnî buranın hapishanesi serseri paryadan ziyade asıl paryanın ictimaî munasebetlerinin kısa ve acı tecrübelerle dolu bir laboratovarıdır. Burada tezatlar oradakinden daha çok basit, açık ve elle tutulur halde ve daima yeknasak hatta aynî. Burada bir kürek toprak icin bir insan kırk yerinden bıcaklanır ve iki insan onbeş seneye mahkum olur. Burada falanın davarı tarlaya girdi diye falan düğüle düğüle öldürtülür ve öldürtenin itibarı semalara kadar yükselirken öldürenin günahmı adaletin (!) pençesinde, yerin altı temizler.

Buranın üç milyona yakin nufusunun iki buçuk milyonu "topralbent" (mirovay) lerden ibarettir. Orada banknot geçer, burada Abdül-Mecidin gümüş parası; aramızda okadar fark var. Orada italyan dokuması ile alaman makinası satılır, burada halep sabunu ile Şam kumaşı geçer. Dikkat ettim: orada ingiliz lirası yükseldikçe, burada kâğıt turk lirası 28 gümüş guruştan 30, 32, 35 gümüş guruşa çıkar. Sebebi: oradaki ithalat, ihracat mevsimlerine mukabil, *burada "vergi" mevsimleri var.* Orada "kümes hayvanatı himaye çem'iyetleri" yumurta ihracatını tezyit gayretleri alevlenirken, burada sayım vergisinden kurtulmak için bütün tavuklar "katliam" edilir. Siz reji çıgarasından başkasını icemezsiniz; burada destesi kırk paraya "el kahira" çıgara kâğıdı ve kaçak tütün esastır. Inhisar tuzu mu? biz halis yerli mahsulu kaya tuzunu kullanıyoruz, ve ilah, ve ilah ... İki kelimecik daha; siz orada istediğiniz eseri cedit kağıdına istidanızı yazabilirsiniz; biz burada tayyare cem'iyetinin tanesini "yüzparaya" sattığı istida kagıtları olmadıkça istidamızı ne kimseye verebiliriz ne de okutabiliriz ...

Bu muhitte tamam kırk para için — ne fazla ne eksik bir dilim peynir için, bir kürek toprak için adam öldürülür. Bizim bir guruşumuz ve bir dilim peynırımız bulunabiliyor yani tehlikedeyiz. Dışarıda "nezarethane" denilen kısımda dört beş oda var. Fakat onlar — her hapishanedekinin aksine — siyası mahkumlara degil, agalara, buranın siyasî manyalarına, iktisadî baykuşlarına ait. Netekim bir tanesi orada oturuyor. Oraya gecmemize gûya jandarma manioluyormuş. Okadar iki yüzlü bir muhitteyiz ki tutulacak tarafı yok.

Şimdilik bunlar malumunuz olmak üzere sözü kesiyoruz. Selam, kızıl kardeş selamları.

MEMLEKET HAVADİSLERİ

Türkiye'de 1 Ağustos Muvaffakiyetle dağıtılan beyannameler

Sosyalism kuruluşu memlekettine soviyetler ıttihadına karşı hararetle hazırlanan imperyalist harbine aleyhtarlık ve mümanaat seferberliği günü olan bir ağustos bu sene Türkiyeyi bir nevi harp içinde buldu. Türkiyenin İran ile arasını açmak istidadını gösteren Kürt isyanını bastırmak için yapılmakta olan geniş askeri harakât bu harba benzer vaz'iyeti ihdas etmektedir. Gerek isyan gerek askeri harakât bizi şiddetle heycana düşürecek mahiyyettedir. Isyanın idare edicileri, silahlarını ve talimatlarını, proletarya diktatorluğu Devletinin etrafını, aralarında anlaşmış duşman sermayedar memleketlerle çevirmege ugrasan imperyalistlerden aldıkları cihetle, soviyetlere tecavüz planlarının bir maddesini tahakkuk ettirmek istiyorlar demektir. Bütün siddetini bunlara ve asıl imperiyalistlere karşı kullanacağına, Ankara hükümeti silahlarını, çaresiz ve silahsız yoksul kürt köylüleri üzerinde denemektedir. Bunların bütün kabahatları, kendilerini dipsiz bir sefalete sürükleyen, ezen ve kahreden bir istibdat idaresine karşı, meşru bir istiklal mücadelesine atılırken, *sefaletlerinden aynı derecede mes'ul ve ingilizlere satılmış* bir takım serserilere alet olmaktan ibarettir. Onları imha yoluna sapmakla, kemaliştler imperyalistlerin tezviratı için sahayı genişletmiş oluyorlar.

Bu şerait dahilinde Türkiye kommunist fırkasına, usullu geniş bir tahrikatla, hükümetin hem imperyalist sermaye ile anlaşma temayüllerine, hem de mazlumları imha siyasetine karşı siddetli protestolarda bulunmağa teşvik suretile, imperyalism aleyhtarı inkilâpçı emekçi kütlelerini — imperyalist harbine mani olmak iradelerini gostermek için — harekete getirmek vazifesi terettup ediyordu.

(Devam edecek)

Üç-beş kişinin burnu kanamış. Zaten başka türlü olamaz!

BİZ DE VARIZ!

26 Eylül günü, yani seçimlerden iki gün önce Türk-İş Genel Merkezi'nde bir basın toplantısı düzenlendi. Toplantıya sendika başkanları, şube başkanları ve çok sayıda işçi katıldı. 1500 kişilik, kalabalık bir basın toplantısıydı.

Türk-İş Başkanı Şevket Yılmaz, toplantının amacının, seçimlere iki gün kala Özal iktidarının ilgisizliğini bir kez daha açıkça ortaya koymak olduğunu belirterek söze başladı. Özal'ın bir işçiye, "senin reyine ihtiyacım yok" demesine ve bunun gibi saygısız tavırlarına hiç şaşırmamak, bunları yadırgamamak gerektiğini söyleyen Şevket Yılmaz, "Özal ve ekibi sermaye ile bütünleşmiştir" dedi.

Şevket Yılmaz, sermaye ile bütünleşmiş olan ANAP iktidarının günü birlik yaşadığını, yapılan baskıların ANAP'ın ve sermayenin gücünü göstermediğini, yapılanlar karşısında işçinin öfkesinin kabardığını söyledi ve "12 Eylül'e dayalı uzaktan sopa göstermeye hiç lüzum yok" dedi. Haksızlığın bu boyutlara vardığı ülkelerde insanların, sonları ne olursa olsun, haksızlıklara karşı direneceklerini belirten başkan, "iş yapmayız, üretmeyiz, bizi her geçen gün ... adım adım bu noktaya itiyorlar" dedi.

İşçiler olmasa, Özal ve sermaye cephesinin diledikleri herşeyi ama herşeyi bir çırpıda yapacaklarını söyleyen Şevket Yılmaz şöyle dedi:

"Kendilerinin keyfi yerinde, sıkıntıları yok. İşi daha nereye kadar götürebiliriz diye bakıyorlar. Biraz baskı, sendikacılığı güçlendirelim sloganı ile yasalarda birkaç olumsuz değişiklik daha... Bakalım ne olur hesabındalar. Şimdi ben burada Türk-İş Başkanı olarak ilan ediyorum. Türk işçisine son 6 yılda yapılanlar Türkiye Cumhuriyeti'nin bütün tarihi boyunca yapılan haksızlıklardan, adaletsizliklerden fazladır. Bizi daha fazla sıkarlarsa, TBMM'deki saygıdeğer parlamenterlerimiz, milletimizin desteğini kazanmış, milletimizin umutla baktığı vekilleri bu haksızlığa göz yummaya devam ederlerse, Özal ve ekibinin sermayenin haksızlıklarına 'dur' demezlerse, bize meydanlar dar gelir. Biz uşak değiliz. Biz, köle de değiliz. Kimse bizden, Türk işçisinden daha fazla vatansever olduğunu iddia etmesin, bu memleketin her taşında, yaratılan her şeyde alınterimiz var. İstediğimiz sadece ve sadece haklarımıza, özgürlüklerimize saygı gösterilmesidir."

Bu sözlerden nesnel olarak şu sonuçlar çıkıyor:

— Türkiye Cumhuriyeti'nin bütün tarihi boyunca işçilere haksızlık, adaletsizlik yapılmıştır. Ancak son 6 yılda yapılanlar hepsinin toplamından fazladır.

— Parlamenterler Özal ve ekibinin, sermayenin yaptıklarına uzun bir süredir göz yumuyorlar. Demek ki saygıdeğerlikleri, milletin vekili olmaları pek söz konusu değildir.

— Bu memleketin gerçek sahibi işçilerdir, alınteri döken emekçilerdir.

— İstenen yalnızca haklara, özgürlüklere saygıdır. Ancak bu uğurda herşey yapılacaktır.

Başkan bundan sonra, bazı çevrelerin böl yönet taktiği ile "Türk işçisini" birbirine düşürmek istediğini belirtti ve "her yerde aynı ses, her yerde aynı dayanışma, her yerde aynı birlik ve beraberlik" olması gerektiğini söyledi.

Burada bir noktayı önemle hatırlatmak gerekir: İşçinin sesinin, dayanışmasının, birlik ve beraberliğinin her yerde aynı olması gerçekten çok gereklidir. Ancak "Türk işçisi" diye konuşmanın kendisinin bölücü sonuçları olmaktadır. Bu memlekette Kürt işçisinin de alınteri, Türk-İş'in ise Kürt işçi üyeleri vardır. Kürtleri Türk gösterme sonucuna çıkan tutumlar iki ulustan işçinin arasında güvensizlik beslemekten başka işe yaramamaktadır.

Zaten Türk-İş'in adı Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu değil midir?

Bu önemli vurguyu yaptıktan sonra, yine basın toplantısına dönelim. Başkan sözlerini şöyle tamamladı:

"Tekrar tekrar ilan ediyorum. Nerede işçi varsa, orada bütün yurtta karşılarına çıkacağız. İşçiye, işçi hak ve özgürlüklerine saygıyı, demokrasiyi öyle beş yılda bir seçimden seçime oy verme biçimindeki demokrasiyi değil, gerçek demokrasiyi öğretene kadar mücadele edeceğiz. Üç-beş kişinin burnu kanarmış. Varsın öyle olsun. İktidarlar geçici. Bizler, işçiler kalıcıdır. Sendikalar kalıcıdır. Bugünkü siyasal iktidar neyin ne olduğunu zor yoldan öğrenmek istiyorsa öyle olsun. Biz buna varız."

Yalnızca işçi hak ve özgürlükleri değil Kürt-Türk tüm halkın hak ve özgürlükleri için olması kaydıyla biz de buna varız!

Cemile Çakmak